

T. Blinstrubas
7243 S. Albany Ave.
Chicago, Ill. 60629

LIETUVOS
NACIONALINĖ
AMERIKYDŲ
SPRENDIMŲ

USPS 157-580

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXXI Vasaris - February 13, 1986 Nr.7

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

UNIJOS PADĖTIS

Gera, bet ne be pavojų

Vytautas Meškauskas

JAV konstitucija įpareigoja valstybės prezidentą kiekvienų metų paskutinį sausio mėn. antradienį padaryti pranešimą apie unijos, tiksliau valstybių, sudarančių JAV federaciją, stovį. Šiais metais prezidentas tai padarė savaitę vėliau dėl įvykusios pakėliui į erdvę nelaimės.

Šiais laikais toks įpareigojimas gali atrodyti nebereikalingas. Apie JAV stovį kasdien skaitome laikraščiuose, girdime per radiją ar matome televizijoje. Antra vertus, laiks nuo laiko varta nutrūkti nuo kasdieninio žinių srauto, ir pagyvoti kur stovime. Tiesa, visiškos teisybės negalime tikėtis. Kokia nebūtų bloga padėtis, pranešimo negalima liūdnei baigti. Prezidentas Fordas, pakeitęs Nixoną, pareiškė, kad padėtis yra 'not good' — jis nebuvo išrinktas per sekančius rinkimus. Žmonės iš prigimties yra optimistai, to paties jie laukia ir iš savo vadų. Juo labiau optimizmo buvo laukiama iš prezidento Reagano, nes žiūrint iš grynai asmeniško taško daugumas JAV gyventojų turėtų būti patenkinti savo padėtimi.

Kai kitą dieną po kalbos, norėdamas kai ką pasitikrinti, ieškojau pilno Reagano kalbos teksto New York Times — jos santrauka buvo pirmame puslapyje. 5-me puslapyje užtikau didelį sovietų ambasados skelbimą su kompartijos gen. sekr. Gorbačiovo š. m. sausio 15 d. nusiginklavimo pasiūlymu. (Maskvą turbūt stebina faktas, kad tas palyginti naujas sovietų pasiūlymas nesukėlė didesnio dėmesio ir jau plačiosios visuomenės baigiamas užmiršti). Reagano kalbos tekstą radau 10 psl., ir mažiau ryškiu šriftu surinkta. Bent tuo sovietai gali būti patenkinti, jei užmirštų, kad Amerikos laikraščiai yra ne valdžios leidžiami ir yra skelbimais, už kurių turinį neatsako, labai stipriai be jokios logikos pamarginti.

Tas skelbimas mus paskatino visų pirma pažiūrėti į prezidento raporto užsienio politikos pusę. Reaganas joje pareiškė:

"Turiu vilties, kad mūsų pokalbiai su Gorbačiovu prie židinio Ženevoje, kaip ir jo būsimas apsilankymas Amerikoje, prives prie daugiau patvarių santykių. Šioje žemėje tikrai nėra daugiau karo nekenčiančios ir taiką mylinčios tautos kaip amerikiečiai, bet mes negalime eiti į ateitį su vaikišku pasitikėjimu. Mūsų skirtumai su sistema, kuri viešai skelbia, ir praktikuoja, teisę tvarkyti žmonių gyvenimą ir eksportuoti savo ideologiją prievarta, yra labai gilūs..."

(Nukelta į 2 psl.)

Lietuvos kariuomenės savanoriai, pirmomis nepriklausomybės dienomis atvykę su savo arkliais, buvo Lietuvos kavalerijos užuomazga.

VASARIO ŠEŠIOLIKTOSIOS AKTAS YRA LIETUVIŲ VALIOS TIKRASIS REIŠKĖJAS

Viena pačių svarbiausių kiekvienais metais, yra Vasario šešioliktoji. Ši šventė

nusako visos lietuvių tautos troškimą — būti laisvai. Dėl laisvės buvo kovota šimtmečiais, daug pastangų padaryta, didelių aukų sudėta. Pagaliau 1918 m. vasario 16 dieną Vilniuje buvo pareikšta pasauliui lietuvių tautos valia.

Šiandieną žvelgiant į Lietuvos Tarybos priimtą ir paskelbtą Nepriklausomybės Aktą, turime jį vertinti kaip didžiausią mūsų tautos politinį laimėjimą. Jis sudarė Lietuvai teisinį pagrindą atstatyti valstybę, jis ir dabar lieka stipriu argumentu, reikalaujant sovietų okupacijos panaikinimo.

Vasario 16 d. aktas išplaukė iš pačios tautos. Lietuvos Taryba, kuri atliko paskelbimą, buvo išrinkta 1917 m. Vilniaus konferencijos, į kurią iš visos Lietuvos buvo suvažiavę 214 atstovų, vadinasi, Taryba turėjo gyventojų mandata-pavedimą pasisakyti šalies likimo klausimu. Vėliau, kada 1920 m. gegužės 15 d. susirinko Lietuvos Steigiamasis Seimas, išrinktas visos šalies visuotiniiais, lygiais ir slaptais balsavimais, jis patvirtino Lietuvos valstybės nepriklausomybės atstatymą, kitaip sakant, ratifikavo Tarybos vasario 16 aktą, tuo pripažindamas, kad Taryba veikė kaip lietuvių tautos tikrasis valios reiškėjas...

Tarybos aktas neprieštaravo tarptautinės teisės dėsniams ir buvo paremtas JAV prezidento Wilsono paskelbta tautų apsisprendi-

(Nukelta į 3 psl.)

City of Cleveland
GEORGE V. VOINOVICH, MAYOR

Proclamation

Designating Sunday, February 16, 1986, as

"LITHUANIAN INDEPENDENCE DAY"

On Sunday, February 16, 1986, the Lithuanian Community of Greater Cleveland, will once again be commemorating the occasion of Lithuania's independence, as proclaimed in their ancient capital of Vilnius in 1918. A commemorative ceremony, sponsored by the Cleveland Chapter of the Lithuanian American Council, will be held at Our Lady of Perpetual Help Church auditorium.

Lithuanian sovereignty is recognized by the United States, although that sovereignty has for 46 years been violated by unlawful occupancy of the Soviet Union.

The freedom-loving people of Lithuania never accepted the domination at the hands of their Soviet oppressors. Despite unrelenting persecution, attempts of forced Russification, loss of religious freedom and basic human rights, the Lithuanian people are valiantly fighting for the restoration of their independence.

The historical meaning of February 16, 1918 has been kept alive in the hearts of those of Lithuanian birth and descent throughout the world, including more than one million patriotic American-Lithuanians who have notably contributed to the culture and progress of this nation.

NOW, THEREFORE, I, George V. Voinovich, Mayor of the City of Cleveland, do hereby proclaim Sunday, February 16, 1986, as "LITHUANIAN INDEPENDENCE DAY" in Cleveland. I have issued an executive order to have the historic Lithuanian flag properly displayed above City Hall on that day. I urge all citizens to join with me in this salute to our gallant Lithuanian brothers and sisters. We share your fervent hope and aspirations that your beautiful homeland on the shores of the Baltic Sea may soon live free again.

IN WITNESS WHEREOF, I have set my hand and caused the Corporate Seal of the City of Cleveland to be affixed on this 7th Day of February in the Year 1986.

George V. Voinovich
MAYOR

Clevelando miesto mero George V. Voinovich proklamacija skelbianti šį sekmadienį, vasario 16, Lietuvos Nepriklausomybės Diena ir raginanti miesto piliečius paremti lietuvių jų darbuose ir kovose dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės atstatymo.

Ar galima susikalbėti su sovietais 'privačiai'? - Vieno amerikiečio įspūdžiai iš 'Rytų-Vakarų susirėmimo Lietuvoje'.

Amerikiečių erdvės keltuvo nelaimė sukėlė nemažai ginčų apie tolimesnį erdvės tyrinėjimą ir jos pritaikymą krašto saugumo reikalams. Jei nelaimė atsitiko tokiam išbandytam keltuve, kaip galima pasitikėti erdvės 'skydu', kuris turėtų apsaugoti nuo atlekiančių sovietų raketų? Ar ne tiksliau ir pigiau būtų susitarti su sovietais pašalinti visas galimo karo priežastis? Populiarus astronomas Sagan ta proga vėl priminė savo sumanymą suruošti bendrą amerikiečių-sovietų žygį į

Marsą, kuris gal pasibaigtų bendravimu šioje žemėje. Tai veda prie klausimų, ar iš viso galima pasitikėti sovietams, ar galima su jais susikalbėti privačiai, kaip žmogus su žmogum. Bandyimų netrūksta. Neseniai minėjome ABC suruoštą 'eilinių žmonių viršūnių konferenciją' diskusijom tarp Seattle ir Leningrado gyventojų. Dabar vėl grįžtame prie Vilniuje įvykusio JAV-Sovietijos rašytojų susitikimo, apie kurį šioje vietoje jau daug rašėme. Grįžtame, nes N. Y. TIMES savaitiniame knygų magazine vasario 2 d. pasirodė įdomus, labai ilgas vieno to pasikalbėjimo dalyvių, St. Louis Washingtono universiteto filosofijos profesoriaus William H. Gass, kuris Lietuvoje buvo pristatytas kaip V. Gesas (žiūr. iš kitos pusės) straipsnis su tokia antrašte: 'East vs West in Lithuania'.

Gass pradeda anekdotu, kurį įvairiomis variacijoms girdėjęs bent tris kartus per savo trijų savaitių viešnagę Sovietijoje. Girdi, amerikiečiui rodomos Maskvos požemio traukinio grožybės, didžiulės salės, paminklai ir t.t. Amerikiečiui tai padaro didelį įspūdį, bet po kiek laiko jis klausia palydovo: 'Viskas labai gražu, bet mes jau čia 20 minučių ir aš nemačiau nė vieno traukinio'.

Vietoje paaiškinimo rusas atšauna: 'Taip tai taip, bet kodėl jūs išžudėt savo indėnus?' Tiesa yra tokia, kad iš tikro traukiniai Maskvoje punktualiai kursuoja kas tris minutes, tačiau nepaisant to, anekdotas turi kažkokios tikrovės: jis labai būdingas sovietų-amerikiečių santykiavimui.

Sprendimas nuo 1976 m. jau septintą kartą posėdžiauti kaip tik Lietuvos sostinėje, buvo sensacija daugumai dalyvių:

"Lietuva nėra visai atdara vieta kitų sovietų respublikų gyventojams, kai kurie sovietų rašytojai čia atrodė tokiais turistais kaip mes. Lietuvių kalba yra labai sena, jų raidynas yra kaip mūsų (jis tur būt nepastebėjo kas pasidarė iš jo pavardės), jos šaknys primena sanskritą; žmonės, kurie vartoja tą kalbą, yra prie jos labai prisirišę ir išdidūs savo grafinė ir muzikaline kultūra. Iš pat pradžių buvo aišku, kad jie norėjo būti dosnūs, kas jiems ir pasisekė, nors kai kurie

amerikiečiai dažnai jautėsi iškimšti gerais dalykais kaip kepta žąsis per Kalėdas."

Konferencijos tema buvo 'The Role of the Writer in Furthering Human Values', lietuviškai tai buvo išversta kaip 'Rašytojo vaidmuo išsaugant bendražmoniškas vertybes', bet iš tikro kompartija tą susibūrimą norėjo paversti demonstracija už taiką. LITERATŪRA IR MENAS reportažą apie tai ir pavadino 'Su mintimis apie taiką'...

Tiesą sakant, susodinus eilę žinomų rašytojų prie vieno stalo, sunku tikėtis, kad jie kalbėtų tik viena tema. Kiekvienas jų kalbėjo apie save ir savo kūrybą. Taip Harrison Salisbury pradėjo, paminėdamas, kad JAV-bėse jis susitiko su daug žydų, pabėgusių iš Lietuvos ir Gudijos nuo persekiojimo, ir perėjo prie savo knygos apie Kinijos komunistų ilgą žygį į pergale, kur stengėsi iškelti žmonių heroizumą, kaip ir knygoje apie Leningrado apsupimą — '900 dienų'. Toji kiyga yra nuo 1969 m. uždrausta Sovietijoje, kadangi nepakankamai iškelia Stalino ir kompartijos nuopelnus.

"Galima sakyti (it is fair to say), kad amerikiečiai paprastai ateina į tokias konferencijas pasirodę kritikuoti savo kraštą. Tai pas mus jau tradicija, bet tai nereiškia, kad mes jam neloyalūs, bet už savo viešą išsiplakimą, mes paprastai gauname dar kelis smūgius iš kitos pusės. Jiems neateina į galvą save pakritikuoti. Mūsų viešnagei baigiantis daugelis mūsų jautėsi nusivylę, nesužinoję nieko apie šeiminių problemų."

Už šeiminius daugiausiai kalbėjo Sovietijos rašytojų pirmininkas Fedorenko ir tūlas Mikail Sagatelian, žurnalistas, baigęs Maskvos santykių su užsienio institutą. Kai dramaturgas Arthur Miller, iškilus pornografijos klausimui pareiškė, kad JAV esą rašytojų, kurie verčiasi pornografija, bet sovietai turi rašytojų kalėjimuose ir apie tai nenori kalbėti. Su cenzūra pornografijos neišnaujinasi. JAV, anot jo, nepažinėjusios feodalizmo. Tai kraštas, kur kiekvienas gali uždirbti, o ne tik keli, nors praktikoje gal tik keli iš to principo pasipelno.

■ Iš kitos pusės

Be reikalo apsidžiaugiau perskaitęs tarybinėje LITERATŪROJE IR MENE vieno skaitytojo raginimą grįžti prie originalios svetimų vardų rašybos. Š. m. sausio 4 d. Nr. 1 tai autoritetingai atsako kalbininkas Bonifacas Stundžia. Komentuodamas aną, ir šiame Nr. pasirodžiusį kito skaitytojo — Junevičiaus — tuo pačiu klausimu laišką, Stundžia rašo:

"... Atrodo, arba jie nežino, arba sąmoningai nutyli, kad keliamą klausimą neseniai yra svarstiusi autoritetinga Lietuvių kalbos komisija ir 1984 m. gruodžio 20 d. nutarusi lotynišką alfabetą vartojančių kalbų tikrinius vardus transkribuoti t. y. pritaikyti prie lietuviško tarimo. Išimtis daroma tik specialios paskirties mokslinei literatūrai... Kad tai kels painiavą, nuogąstauti nevertėtų — juk tokios praktikos iš esmės buvo laikomasi ir iki šiol. Vadinamoji praktinė transkripcija nėra koks lietuvių išradimas — ji nuosekliau ar ne taip nuosekliai vartojama ir kai kurių kitų Europos tautų."

Stundžia nutyli, kad tos kitos tautos yra rusų ir kitos nevartojančios lotynų raidyno. Savaime aišku, kad jos turi transkribuoti, nes neturi kitos išeities, tuo tarpu tą raidyną vartojančiom tautom nėra jokio reikalo taip daryti.

Nemačiau tos komisijos sumetimų, bet ne sunku įspėti, kad jei tokio pageidavimo nepareikšė rusiški prievaizdai, tokį sprendimą padarė lietuviški pataikūnai.

Kaip ten visi reikalai tvarkomi, matosi iš sekančios Stundžios pastraipos:

"Lietuvių kalbos komisija yra vyriausioji aprobacinė instancija, tad jos nutarimai nekvestionotini ir visiems kalbos vartotojams privalų jų laikytis."

Jis nepasako kokios bus skiriamos bausmės tų taisyklių nesilaikantiems, bet jas išgalvoti bus jau nesunku kitiems tvarkos organams. Visai kaip Muravjovo — koriko laikais... (vm)

UNIJS PADĖTIS...

(Atkelta iš 1 psl.)

"Logika ir istorija reikalauja sutikti, kad mūsų santykiams vadovautų realizmas — kietas kaip uola, aiškiai matantis, pastovus ir tikras."

Prezidentas dar pridūrė, kad ginklų kontrolė nėra taikos pakaitalas. Amerika ir toliau moraliai bei materialiai palaikysianti kovotojus už laisvę. Konkrečiai jis paminėjo tik keturis kraštus: Afganistaną, Angolą, Kambodiją ir Nikaragvą.

Kitą dieną išdalintas Kongreso atstovams biudžetas tuos žodžius paremia skaičiais. Ateinantiems biudžetiniams metams, kurie prasideda jau šių metų spalio 1 d., krašto saugumui prašoma 8% daugiau lėšų negu šiais metais buvo numatyta, tačiau ieškojimui būdų apsiginti nuo atlekiančių priešų raketų, kas taip baido sovietus, pinigų prašoma net 75% daugiau negu numatoma išleisti šiais metais — 4,8 bilijonus prieš 2,75 bilijonus išleistinus šiais metais.

Kadangi 1987 m. biudžetą norima suvesti su 144 bilijonų deficitu, o šių metų deficitas sieks apie 220 bilijonų dolerių, padidinimas kariniams reikalams išlaidų, mažinant kitas, sukels nemažą nepasitenkinimo. Būdinga amerikiečių nuotaikom yra faktas, kad dauguma kritikų nepasiskaito prieš ginklavimosi sumažinimą, bet tik norėtų jį pratęsti ilgesniam laikotarpiui.

Apie tai, kaip ir apie kitus pasiūlyto biudžeto aspektus, dar nemažai rašysime. Juk biudžetas aptaria beveik vieno trilijono dolerių sumą, o jo projektas atrodo kaip stora telefonų knyga ir sveria 5 svarus.

Tai supykde Fedorenką: "Jūs sakote, kad Amerika buvo išgelbėta nuo feodalizmo, bet kas apie vergiją?"

"Amerikos teisė buvo ir yra antifederalinė!" — atsakė Mileris, į ką susilaukė replikos:

"O kaip buvo su Amerikos indėnais?"

Autoriui tai priminė anekdotą, kuris šį kartą ne skambėjo juokingai. Amerikiečių rašytojai — anot jo — žino, kad būti rašytoju Sovietijoje, reikia priklausyti rašytojų profesinei sąjungai. Kalinami rašytojai negali priklausyti tai sąjungai ir tuo pačiu nėra rašytojai. Nebūnant sąjungos nariu negali išleisti savo raštų... Visa tai sovietų rašytojams buvo jų vidaus reikalas, į kurį mes be reikalo kišomės.

Amerikiečiai iškėlė kalinamų rašytojų klausimą kaip tyčia, kada į salę pusvalandžiui buvo įsileisti spaudos atstovai. Fedorenko sutiko, kad ta tema galima būtų daugiau pakalbėti, bet lietuviai šeiminingai, girdi, jau laukia su vaišėmis. Fedorenko dar kartą apgailestavo, kad amerikiečiai kišasi į vidaus reikalus, į ką amerikiečių delegacijos vadas Norman Cousins atsakė, kad jei JAV-se rašytojai būtų siunčiami į kalėjimus, jis sveikintų sovietų rašytojų protestą dėl to.

★

Lietuvių priėmimas bu-

vęs puikus. Nors amerikiečiai būkštavo, kad dramos vaidinimai bus jiems nuobodūs, tačiau Vilniaus Jau-nimo Teatro režisieriaus V. Korostyliovo pastatymai pasirodė labai geri ir įdomūs. Jie matė kirgizų rašytojo Aitmatovo 'Diena kaip šimtmečiai ilga' ir vaizdus apie 19 šimt. gruzinų liaudies dailininką Pirosmą. Jie lankėsi koncertuose, balete, cirke — viskas buvo 'superb'. Buvo ir skaniai vaišiniai, bet ne per daug girdomi (jau veikė Gorbačiovo įsakymas kovoti su girtuokliavimu). Turėjo net visai nuoširdžių pasikalbėjimų su mokytojais ir studentais.

Autoriui, jau grįžus, optimistiškiau nuteikė E. Jevtušenko kalba Sovietijos rašytojų kongrese, kuriai pritaręs net Fedorenko. Gal poetas nujautė kokius pasikeitimus? Kaip būtų gerai, kad paslapčių uždanga pasikeltų, kad viešai galima būtų kalbėti tą patį kaip privačiai! Nors tokiam pasikeitimui dar reikia įrodymų, autorius sakosi pasilikęs išskėtęs rankas paploti tam jo norui išsipildžius. Prisiminus praeitį baisu, kad jam rankos greičiau nutirps, negu bus reikalingos paplojimui.

DRIVERS-COMPANY, TEAMS, SINGLES. We need safe experienced over-the-road drivers for a Midwest based irregular route carrier. Top equipment, wages, fringes. REQUIREMENTS: Good safety record, 6 mos. recent OTR driving, 2 yrs. verifiable experience. \$25,000 plus a yr. Call for applications at Munson Transportation, 1-800-447-8551.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription
per year \$17.00. Single copy 35 cents.Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro nu-
merio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais
ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone • Nespaus-
dinti straipsniai gražinami tik autoriams prašant • Už skelbimų
turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Pastangos dėl Lietuvos laisvės

VLIKo žodis Vasario 16 proga

Vasario 16 dieną prieš 68 metus Lietuvos Taryba Vilniuje paskelbė Lietuvos valstybės atstatymą demokratiniais pagrindais. Lietuvos žmonių pasiaukojimu šalies nepriklausomybė buvo įgyvendinta. Tačiau nelgai džiaugėmės Laisvos Lietuvos gyvenimu: ji vėl tapo Sovietų Sąjungos ir nacių Vokietijos suokalbio auka, ir šiandien Lietuva neša sunkų sovietinės okupacijos jungą.

Nepaisant to, Lietuvos žmonės įvairiais būdais priešinosi primestam režimui bei svetimai ideologijai, ir stengiasi išlaikyti savo kultūrą bei tautinę tapatybę.

Šitas Lietuvos žmonių pastangas stebi laisvojo pasaulio valstybės bei lietuvių išeivija ir stengiasi jiems padėti.

Jungtinių Valstybių Kongresas pernai, kaip ir jau daugelį metų, surengė Vasario 16 minėjimą, kurio metu eilė kongreso narių savo kalbose iškėlė Lietuvos žmonių priešpaudą sovietų okupacijoje. **Prezidentas Reaganas** tą dieną paskelbė proklamaciją, kurioje pareiškė viltį, kad laisvė Lietuvai bus vėl sugražinta. Valstybės sekretorius **George Shultz**, kaip ir kiekvienais metais, pasiuntė Lietuvos diplomatiniam atstovui, Lietuvos pasiuntinybės Charge d'Affaires dr. Stasiui R. Bačkui sveikinimą, kuriame pažymėjo, kad Jungtinės Valstybės yra įsipareigojusios laikytis principo, kad Pabaltijo žmonės turi turėti laisvę nuspręsti savo likimą be svetimųjų kišimosi. **Prezidentas Reaganas** birželio 14 paskelbė Pabaltijo Laisvės dieną, atžymėdamas 45 metų sukaktį nuo to laiko kai Jungtinės Valstybės atsiskaito pripažinti Lietuvos, Latvijos ir Estijos įjungimą į Sovietų Sąjungą, ir primindamas žiaurias Parias Pabaltijo žmonių deportacijas Sovietų Sąjun-

gon 1941 birželio 14-17 dienomis.

Kanados vyriausybė, atsakydama į pasaulio lietuvių religinio kongreso manifestą pareiškė: "Kanados laikysena Lietuvos ir kitų Pabaltijo valstybių atžvilgiu yra aiški: mes nepripažįstame de jure Estijos, Latvijos ir Lietuvos įjungimo Sovietų Sąjungon. Tokio nusistatymo buvo tvirtai laikomasi per pastaruosius 40 metų."

Šveicarijos vyriausybė, atsakydama į Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto valdybos pirmininko dr. Kazio Bobelio laišką taip pažymėjo: "Šveicarija niekada nepripažino trijų Pabaltijo valstybių inkorporacijos į Sovietų Sąjungą, ir neketina atsisakyti šio nusistatymo."

1985 m. liepos 26 d. Baltų Tribunolas Kopenhagoje pasmerkė Sovietų Sąjungos neteisėtą įjungimą Lietuvos, Latvijos ir Estijos į Sovietų Sąjungą, kolonizaciją, tautinių, kultūrinių ir etninių savybių naikinimą, kviesdama demokratines vyriausybes kelti Pabaltijo valstybių okupacijos klausimą visuose tarptautiniuose forumuose ir reikalauti Lietuvai, Latvijai ir Estijai laisvės ir nepriklausomybės.

Taikos ir Laisvės žygis Danijoje, Švedijoje ir Suomijoje savo eisenomis, plačia kultūrine ir politine programa, ir išvyka Baltijos jūroje sukėlė didelį susidomėjimą Lietuvos, Latvijos ir Estijos žmonių likimu ir rado platų atgarsį Europos spaudoje, radijuje ir televizijoje.

Lietuvos ir kitų Pabaltijo valstybių klausimu įvairiomis progomis pasisakė D. Britanijos, Vak. Vokietijos bei Australijos parlamentarai, o dvidešimt vienas Vakarų Europos parlamentarų pasiūlė Europos Parlamentui rezoliuciją prašyti Europos tarybos ministerių komisiją, kad ji paragintų tarybai priklausan-

VASARIO 16 AKTAS YRA LIETUVIŲ VALIOS TIKRASIS REIŠKĖJAS

(Atkelta iš 1 psl.)

mo deklaracija. Taigi Taryba savo veiksniams iškart suteikė teisinį pagrindą. To akto juridinė kilmė dar daugiau buvo sutvirtinta vėlesniais Lietuvos vyriausybės veiksniais, kurie išplaukė ir jos santykių su kitomis valstybėmis. Naujai atkurta Lietuvos respublika pradžioje kitų valstybių buvo pripažinta de facto (iš tikrųjų esama), o vėliau — de jure, teisėtai egzistuojanti valstybė. Ši Lietuvos de jure pripažinimą atliko ir Sovietų Rusija kada ji 1920 m. liepos 12 d. pasirašė su Lietuva taikos sutartį. Taip pat Lietuvos priėmimą į Tautų Sąjungą reikia laikyti naujai atsikurusios valstybės pri-

ėias vyriausybės informuoti Jungtinėse Tautose apie laisvo apsisprendimo teises ir žmogaus laisvės pažeidinėjimus Pabaltijo šalyse.

Trisdešimt penkių valstybių žmogaus teisių ekspertų konferencijos Otawoje ir Kultūros Forumo Budapešte delegatams VLIKas įteikė memorandumus apie žmogaus teisių pažeidinėjimus ir rašytojų bei kitų kultūrininkų suvaržymus sovietų okupuotoje Lietuvoje.

Prezidentui Reaganui ruošiantis pasitarimui su Gorbačiovus Ženevoje, VLIKAS taip pat įteikė jam memorandumą, kuriame prašė jį iškelti Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės atstatymo klausimus Helsinkio Baigiamojo Akto ir Atlanto Chartos rėmuose. Valstybės departamentas į tai taip atsakė: "Mes tęsiame dialogą žmogaus teisių klausimus įvairiuose forumuose. Pabaltijos kraštų statusas yra svarbi šio dialogo dalis. Prezidentas yra tvirtai išreiškęs Jungtinių Valstybių nusistatymą paremti kiekvienos tautos teisę apsispręsti savo likimą. Remdamiesi šiuo principu, mes atsisakome pripažinti Pabaltijo kraštų prievartinį įjungimą į Sovietų Sąjungą."

Toks Jungtinių Valstybių ir kitų šalių nusistatymas tepaskatina mus šios Vasario 16 proga padidinti savo pastangas dėl Lietuvos nepriklausomybės atstatymo ir ypač aktyviai paremti VLIKo, kartu su latviais ir estais, ruošiamoje politinėje akcijoje, ryšium su įvyksiančia Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo peržvalgos konferencija Vienoje, 1986-ais metais.

**Vyriausias Lietuvos
Išlaisvinimo Komitetas**

Lietuvos Vytis — išaustas audėjo J. Jasiūno.

V. Bacevičiaus nuotr.

statymu greta senųjų, kitaip sakant, teisiniu požiūriu ji pripažinta lygi kitoms valstybėms.

Lietuvai patekus į okupacinę padėtį gali kilti prieštara, ar vasario 16 dienos aktas nenustojo savo teisinės galios?

Užėmus Lietuvą sovietų kariuomenei, Lietuvos respublika savo suvereninių teisių negalėjo vykdyti, Liaudies seimo "rinkimai" buvo atlikti svetimos valstybės jėgai spaudžiant ir diktuojant, todėl liaudies seimo veiksmai nėra lietuvių tautos valios pareiškimai ir bet kokie to seimo nutarimai apie įsijungimą į Sovietų Rusiją yra niekiniai, neturi tarptautinės teisės požiūriu galios. Anot Vytauto Didžiojo, Universiteto profesoriaus Mykolo Roemerio, gilaus valstybinės ir tarptautinės teisės žinovo, liaudies seimo deklaracija — tai buvo sovietų karinio žygio į Lietuvą vaisius, o ne lietuvių tautos pasisakymas. Tuo būdu vasario 16 d. akto, jokie liaudies seimų veiksmai, atlikti okupanto spaudimu, negalėjo panaikinti ir tas aktas nei šiandien nėra nustojęs teisinės galios. Jis ir toliau lieka lietuvių tautos tikroju valios reiškėju.

Kovojant už Lietuvos valstybės atstatymą, šiandien Vasario 16 d. Aktas yra vienas teisinių argumentų. Sovietai tą supranta ir stengiasi Vasario 16 d. Aktą suniekinti ir jį neigti. Tas aktas sovietams yra didelė kliūtis išgauti savo neteisėtų ir apgaulingų veiksmų arba Lietuvos okupacijos pripažinimą.

Mums, dideliai lietuvių daliai, gyvenančiai laisvėje, yra labai svarbu minėti tą dieną, kada buvo paskelbtas aktas, atstatęs Lietuvos nepriklausomybę. Tais minėjimais mes iškeliam ir pasakom pasauliui, kad Lietuva turi teisę pati save valdyti, nes tokia yra visos tautos ir šalies gyventojų tikroji valia.

**POVILAS P. DARGIS,
SLA Prezidentas****• Dirvai paremti aukojo:**

Po 33 dol. Petras Varkala, Anglijoje; Ona Ivaškienė, Bostone; L. Puskepalaitis, Dearborn, Mich.

Po 25 dol. Kristina Gražienė, R. Ph., Chicagoje; dr. Petras ir Konstancija Stungiai, Richmond Hts., Oh.; Vytautas ir Marija Šeštokai, Los Angeles.

20 dol. dr. P. Švarcas, Mascoutah, Ill.

Po 18 dol. J. Zugra, Clevelande; Vladas Bacenas, Toronte.

13 dol. M. Vilutienė, Beverly Shores, Ind.

Visiems Dirva nuoširdžiai dėkoja.

Skaitykit ir platinkit
DIRVA

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į **OBELENIŲ** apdraudos įstaigą — 6181 Mayfield Road, Suite 203, Mayfield Hts., Ohio 44124. Skambinti **ZENONUI** arba **SAULIUI** (216) 442-6810.

Lietuviai esame visi —
Lietuvių Fonde ar est?

3001 W. 59th Str.
Chicago, Ill. 60629
Tel. 312 (471-3900)

LIETUVIŲ FONDAS **LITHUANIAN FOUNDATION**

Santrumpos: atm. įn. — atminimo įnašas, pavardė po dvišakiu — aukotojas, įm. — įmokejo, atst. — atstovauja, asm. — asmuo, įgal. — įgaliotinis, suma po pavardės — įnašų iš viso.

1985 m. lapkričio mėn.

- 1 x \$10 Brizgytė Albina M., \$120.
- 1 x \$20 Mieželis Joseph A., \$20.
- 1 x \$25 Aras, Kostas ir Marcelė, \$250.
- 1 x \$35 Petravičius Alfonsas atm. įn.: Kreuchunas Algird, \$35.
- 4 x \$50 X, \$700; Kasa Lithuanian Federal Credit Union St. Petersburg Beach, \$100; Rymantas Boleslovas, \$200; Vaišnyns Juozas R. ir Elona M., \$400.
- 27 x \$100 Brazis Algerd ir Aldona, \$200; Bubelis Marcelė, \$100; Černius Kazys ir Filomena, \$1,700; Černius Rimas, \$900; Chainas Viktoras, \$100; Dailidė Bronius atm. įn.: Dailidė Vytautas, \$950; Franckevičienė Elėna atm. įn.: Barskėtienė Eugenija ir vaikaičiai Ofelija, Daiva ir Aldis jos mirties 5 m. sukakties proga, \$100; Jezukaitienė Gražina, \$200; Juodikis Leonas (miręs) ir Genevieve, \$200; Karnius Albinas ir Angelė, \$100; Kasparas Pranas, \$500; Kasparavičiūtė Petronelė, \$200; Kebleris Jonas atm. įn.: Keblierienė Anelė, \$200; Keblinkas Pranas ir Kunegunda, \$700; Krauskas Mečys ir Elena, \$600; Kšečkauskas Liudvikas ir Marija, \$600; Kulbokas Vladas ir Veronika, \$500; LB St. Peterburgo apylinkė, \$500; Mackiala Balis ir Dalila, \$400; New Yorko Liet. Gydytojų d-ja, \$600; Pupius Petras ir Zuzana, \$700; Simokaitis Mykolas atm. įn.: Simokaitienė Regina, \$200; Šonta Kęstutis A., \$1,100; Tarvydas dr. Pranas atm. įn.: Tarvydienė Liucija, \$331; Velbasiš Simas ir Alė, \$500; Venezuelos Lietuvių draugija, \$700; Vosylius Elona atm. įn.: Vosylienė Stasė, \$100.
- 1 x \$150 Januškevičius Juozas ir Anelė, \$1,200.
- 10 x \$200 Ambrozaitis dr. Kazys ir Marija, \$4,580; Dirda dr. Liuda ir Petras, \$850; Domanskis dr. Alina ir Van, \$2,300; Grybauskas dr. Vytenis, \$400; Krasauskaitė Genė atm. įn.: Krasauskas Mečys ir Elena, \$200; Mikšys Povilas, \$600; Momkus Vaclovas ir Margarita, \$1,600; Plėnys Kazimieras atm. įn.: Plėnienė Sofija, \$1,150; Stanelis Pranas ir Stasė, \$600; Uršaitis Kazys ir Stasė, \$300.
- 1 x \$300 Daunoras Juozas ir Janė, \$1,500.
- 1 x \$240 Brazauskienė Albina atm.: Bielskus Algirdas \$100, Vileišis dr. Petras \$25, Liet. Moterų klubas \$25 ir 6 kiti asm., \$240.
- 1 x \$250 Šapalas Pranas ir Hortensia, \$360.
- 1 x \$300 Užgiris Ignas atm. įn.: Užgiriene Mirta, \$1,010.
- 1 x \$500 Varnelis Apolinaras ir Jadvyga (mirus), \$3,200.
- 1 x \$502 Blynienė Elmira atm. įn.: Adomėnas Antanas \$310, Činga Jonas ir Aldona \$25, Vilkas Eug. ir Irena \$25 ir 10 kitų asm., \$502.
- 1 x \$900 Kerelis Albertas ir Irena, \$1,000.
- 2 x \$1,000 Gotceitienė Dalė: įm. tėvai Benokraitiai Vincas ir Adelė, \$1,000; Pabrėža Aleksas ir Aleksandra, \$2,000.
- 2 x \$1,506.72 Micevičius Vincas: testamentinis palikimas, \$1,606.72; Mizarienė Ona ir Skaržinskienė Felicija: įm. brolis Micevičius Vincas savo testamentiniu palikimu, \$1,506.72.
- 1 x \$2,000 Broniaus Gražulio Fondas Studentų Stipendijų reikalams: Gražulienė Akvilė, \$16,000.
- 1 x \$3,402.03 Obolėnas Ingeborga testamentinis palikimas, \$28,402.03.
- 1 x \$20,000 XY Stipendijų fondas, \$120,000.

Iš viso \$38,547.47.

1985 m. gruodžio mėn.

- 2 x \$10 Vaitkevičius Stasys, \$110; Wolff Valeria, \$150.
- 1 x \$15 Ivaška Povilas ir Joana (mirus), \$260.
- 4 x \$20 Jonikas dr. Petras ir Ona, \$250; Petravičius Alfonsas atm. įn.: įm. 2 asm., \$55; Rimavičius Vladas (miręs) ir Bronė, \$470; Vaitkevičienė Magdalena atm. įn.: įm. 2 asm., \$20.
- 8 x \$25 Adamavičius Ignas, \$150; Banevičius Voldemaras, \$350; Daukantas Bladas ir Zuzana, \$250; Domanskis Rimas ir Pranutė, \$175; Jančiauskas Povilas ir Stasė, \$400; Keblys Kęstutis ir Vitalija, \$375; Šimkus Valerijonas atm.: Urbutis Pranas, \$125; Varnelis Edmundas ir Gražina, \$325; Bobelienė Antanina atm. įn.: Vygantas M. ir V., \$25.
- 1 x \$30 Skirgaudas Maria, \$130.
- 6 x \$50 Burkus John, \$500; Micevičius Kazys atm. įn.: Micevičienė Genovaitė, \$260; Naumanas Mikalojus ir Ona, \$260; Paliulis Petras ir Elena, \$500; Urbonas Vincas ir Ona, \$325; Vaišnyns Juozas ir Elona, \$450.
- 30 x \$100 Abarius Mykolas ir Onutė, \$100; Anonis Vytautas ir Danutė, \$2,000; Balčiūnas dr. Algimantas Bronius: įm. Ona-Audronė, Bronius ir Rytis Balčiūnai jo gimtadienio proga, \$100; Barkauskas Jonas ir Sayde, \$100; Baškauskas Liucija, \$100; Čyvas kun. Matas, \$2,300; Dagys kun. Petras atm. įn.: Dagys-Bortkevičienė Arianė, \$800; Daumanto Juozo Šaulių kuopa, \$500; Daunys Aleksandras, \$100; Didžbalis Emilija, \$100; Grayson-Simėnas Vida, \$425; Jackson Joseph ir Helen, \$500; Janušonis Vytautas ir Palmira, \$950; Kairienė Liucija: jos gimtadienio proga įm. Kairytė Irena, \$800; Kasis Jonas ir Ina, \$800; Keblinkas Algirdas P., \$325; Kezys Eugenija, \$700; Kisielius dr. Tomas ir Rita, \$1,200; Kudirkienė Magdalena, \$800; Lietuvių Padėkos Paminklo fondas: įm. Ignaitis Vincas ir Irena, \$4,370; Markus Kazys ir Bronė, \$700; Morkūnas Leonas, \$100; Nyerges dr. Antanas M. Kęstutis, \$200; Palys Petras ir Marta, \$200; Petrauskas Anupras ir Teresė atm. įn.: Karaška Maksimas, \$100; Povilaitis Petras ir Anelė, \$2,700; Prekeris Felicijus atm. įn.: Prekerienė Stasė, \$995; Šešplaukis Alfonsas Ph. D., \$200; Stasiūnas Romualdas (miręs) ir Cecilija, \$300; Tamkūtonis Gerald C., \$900.
- 1 x \$125 Lietuvos Agronomams Sibiro Tremtiniams Pagerbti Stipendijų fondas: įm. Duoblio Juozo atm. Duoblienė Adelė \$100; Briedienės Kazimieros atm. Janulaitis Vyt. ir Salomėja \$25, \$9, 220.37.
- 8 x \$200 Bakaitis Rymantas Liubartas atm. įn.: įm. šeima, \$300; Bakaitis Zigmantas atm. įn.: įm. šeima, \$400; Bortkevičius Vaitiekus, atm. įn.: Bortkevičius Jonas, \$300; Brazis-Brazauskas Matas atm. įn.: Brazienė Zinna, \$625; Karosas Rimvydas atm. įn.: įm. 16 asm., \$200; Miselis Antanas, Bronė ir Danguolė, \$200; Sinkus Vladas ir Raminta, \$1,000; Sodeika Povilas, \$1,000.
- 1 x \$235 Barzdukas Kazys atm.: įm. po \$25 Baras Stasys ir Elena, Barzdukas Arvydas ir Daiva, Jankūnas Kazimieras, Kisielius dr. Petras ir Stefa, Polikaitis Bronius ir Aurelija, Skripkus dr. S., Urbonas Vincas; ir 5 kiti, \$435.

DETROITO LIETUVIAI

Antanas Grinius

**FELIKSAS MOTUZAS
ATSVENTĖ 95 METUS**

Vasario 2 d. į Felikso Motuzo namus jo pasveikinti jam švenčiant 95 metus atvyko ir vaišes surengė kai kurių organizacijų vadovai ir jo geri bičiuliai, būtent Stefanija Kaunelienė, Stasys Šimoliūnas, Antanas Grinius, Vincas Tamošiūnas, Kristina Daugvydienė, Alfonsas Nakas, Elžbieta Jodinskienė, Stasė Šimoliūnienė. Visi sveikintojai linkėjo geros sveikatos ir sulaukti 100 metų.

Feliksas Motuzas gimė 1891 m. vasario 2 šiaulių apskr., Jonišio valsč., Rūdiškių bažnytkaimyje, mažžemių ūkininkų šeimoje. Pradžios mokslą ėjo pas savo dėdę aušrininką Juozą Motuzą ir įgytas žinias gilino pas vargonininką Joną Merkelį. Iš jų išmoko ne tik skaityti ir rašyti, bet ir knygą pamilti. Sulaukęs 22 metus ir nenorėdamas tarnauti okupantui, 1913 m. atvyko į Ameriką. Pagyvenęs porą metų Chicagoje persikėlė į Detroitą, kur ir dabar tebegyvena.

Detroito F. Motuzas su žmona Veronika įsijungė į lietuvių visuomeninę veiklą. Dainavo choruose, vaidindavo įvairiuose rateliuose, ir kartais jam tekdavo ne tik vaidinti, režisuoti. Jo iniciatyva Detroito buvo įsteigtas Dailės choras ir 1917 m. kartu su M. Petrausku suorganizavo Lietuvos operos draugiją. F. Motuzas visur ėjo, dalyvavo ir priklausė. Jį pažįsta visi.

Jis yra L. K. K. savanorių garbės narys, St. Butkaus šaulių kuopos garbės narys, LŽ S-gos Detroito skyriaus garbės narys, Detroito miesto garbės pilietis. Priklauso SLA 352 kuopai, Sandarai, Tėvynės my-

lytojų draugijai, ALR klubui "Lietuvių Balsas", Dariaus-Girėno klubui, ir kitoms organizacijoms. DLOC įste igėjas.

Feliksas Motuzas būdamas jaunesnis rašė: Į Tėvynę, Naujienas, Sandarą, Dirvą ir kitus laikraščius. Gaila, jis dabar ne tik nerašo, bet akims susilpnėjęs ir skaityti negali.

**ST. BUTKAUS ŠAULIŲ
KUOPOS VALDYBOS
POSEDIS**

Posėdis įvyko sausio 29 d. šv. Antano parapijos patalpose, Detroito. Pradėjo kuopos pirmininkas Vincas Tamošiūnas ir sekretoriauti pakvietė Antaną Grinių. Posėdyje dalyvavo kun. Alfonsas Babonas, Stefanija Kaunelienė, Eugenija Bulotienė, Ona Pusdešrienė, Danutė Petronienė, Matas Baukys, Alfonsas Lukas ir Algis Vaitiekaitis.

Kuopos valdyba balsų dauguma paskyrė: Spaudai, Draugui, Dirvai, Laisvajai Lietuvai, Tėviškės žiburiams ir Darbininkui po 50 dol. Tremties Treditui 100 dol.

Lietuvos laisvinimo reikalams, Tautos Fondui ir Altui po 50 dol. ir Lietuvių Bendruomeni 25 dol.

Muziko Alfonso Mikulskio monografijai išleisti 100 dol. ir kuopos šauliui sporto vadovui Jonui Šostokui padarytomis 1985 m. išlaidoms sumažinti 100 dol.

Nutarė: kuopos metinį susirinkimą šaukti gegužės mėn. ir šaulių kuopos išvyką S. ir A. Vasiulių sodyboje ruošti rugpiūčio mėn.

Šu Jono švobos veikalu "Seiminė ir Prezidentinė" Lietuva supažindino V. Tamošiūnas, Tremties Treditto redaktorė Stefanija Kaunelienė kalbėjo Trem-

ties Tredito reikalu ir pasakojo keleto žodžių apie išleistą Jurgio Gliaudos anglų kalba knygą "Agonija".

Po posėdžio turėjome valdybos narių suneštines vaišes.

DIRVOS RĖMĖJAI

Atnaujindami prenumerata ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

- J. Virpša, Chicago 8.00
- L. Stasiūnienė, Chicago 10.00
- Ign. Muliolis,
- Mayfield Hts. 3.00
- L. Šimkūnas, Cherry Hill 3.00
- Ed. Čapas, Lighthouse Pt. 10.00
- Genė Valūnienė,
- St. Petersburg 25.00
- Dr. D. Degėsys,
- Cleveland 100.00
- S. Račinskas, Cleveland 8.00
- V. Bossinas, Chesterland 8.00
- P. Žolynas, Chicago ... 15.00
- N. Chernetzky, Cleveland 10.00
- V. Vitkus, Rochester ... 5.00
- J. Gepneris, Union Pier .. 5.00
- O. Ivaškienė, Boston ... 33.00
- VI. Bacėnas, Toronto ... 18.00
- LB Clevelando
- Apyl. valdyba 50.00
- Irena Aleknavičienė ir
- Elena ir Tadas Varankai
- a. a. Mykolo Gurecko
- atminimui pagerbti .. 100.00
- Br. Vigelis, Mays Landi 8.00
- A. Šimkus, Los Angeles 13.00
- G. Kazlauskas, Calabasas 13.00
- Gr. Gražienė, Chicago .. 25.00
- K. Gasparaitis, St. Pete. 3.00
- E. Švežda, Toronto 8.00
- V. Stanulis,
- Downers Grove 10.00
- Dr. P. Stungys,
- Richmond Hts. 25.00
- J. Zugra, Cleveland ... 18.00
- Balfo Detroito skyrius .. 25.00
- A. Jurkūnas, La Grange 13.00
- V. Sakas, Lake Worth .. 3.00
- Dr. P. Švarcas,
- Moscouth 20.00
- A. Rūkas, St. Petersburg 3.00
- J. Liaukus, St. Petersburg 8.00
- J. Veblaitis, Union 10.00
- E. Vengianskas, Lakeside 3.00
- J. Bardauskas, N. Buffalo 8.00
- S. Augaitis, Watertown
- a. a. Mykolo Gurecko
- atminimui 25.00
- VI. Varneckas, Waterbury 10.00
- P. Butkus, St. Petersburg 3.00
- V. Augustinas,
- St. Petersburg 13.00
- St. Skorupskas,
- Bloomfield 5.00
- P. J., Brooklyn 5.00
- V. Petrauskas, Chicago .. 25.00
- C. Modestas, St. Pete. 10.00
- J. Zubavičius,
- Sunny Hills 10.00
- P. Palubinskas, Chicago 10.00
- Ed. Stepas, Willoughby .. 8.00
- Gr. Siliūnienė, Flushing 13.00
- J. Strazdas, Sunny Hills 3.00
- A. Diškėnas, St. Pete. 8.00
- E. Balceris, Tuscon 15.00
- B. Vembre, Rochester .. 13.00
- Dr. Ed. Jansonas,
- Osterville 8.00
- V. Butkys, Great Neck .. 3.00
- P. Varkala, Anglija 33.00
- R. Kavaliauskas,
- New Fairfield 8.00
- A. Garbaliauskas,
- Melrose Park 3.00
- M. Viliūnienė,
- Beverly Shores 13.00
- V. Augulis, Dayton 3.00
- V. Šeštokas, Los Angeles 25.00

Visiems aukotojams nuširdžiai dėkojame.

2 x \$250 X, \$450; Jauniškis Mečys ir Rūta, \$500.

1 x \$285 Bublys dr. Vladas atm.: Rugienius Vitas ir Jurina \$100, Baltrušaitis Jonas ir Aldona \$50, Rugienius Algis ir Liuda \$25 ir 7 kiti.

1 x \$300 Leščinskas Aldona (mirusi) ir Juozas, \$500.

6 x \$500 Balčiūnas Valerijonas atm. įn.: Balčiūnienė Elena, \$1,295; Barvydaitė Zuzana atm. įn.: Račkauskas kun. Antanas, \$500; Kazakas Povilas atm. įn.: Ardyš Juozas ir Reda, \$500; Materas Eduardas atm. įn.: Materas Juozas, \$1,800; Naujokaitis Pranas Theodore: naujagimio vardu įm. tėvas Naujokaitis Gediminas, \$500; Simanavičius Leonardas atm. įn.: Simanas Vacys, \$500.

1 x \$600 Ignatonis Jeronimas atm. įn.: Ignatonis dr. Lilija \$350, Ignatonis Arvydas ir Daina \$250, \$2,565.

3 x \$1,000 Gruzdas Kazys ir Stasė, \$6,000; Petrauskas Vytautas atm. įn.: Petrauskienė Regina, \$1,100; Plikaitis dr. Juozas ir Barbora \$5,300.

1 x \$2,000 Broniaus Gražulio Fondas Studentų Stipendijų Reikalams: Gražulienė Akvilė, \$18,000.

1 x \$19,350.35 Algenis Kazys testamentinis palikimas, \$21,350.35.

Iš viso \$34,665.35.

Lietuvių Fondo pagrindinis kapitalas 1985.XII.31 pasiekė 3,314,096 dol. Gautomis palūkanomis parėmė meną, lietuvišką švietimą, kultūrą ir jaunimą \$1,537,586 dol.

Palikimai sudaro svarbią Lietuvių Fondo dalį. Iš viso palikimais gauta 854,767 dol.

Sudarykime testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių Fondui. Testamente įrašykime šį tikslų pavadinimą:

„LITHUANIAN FOUNDATION, INC., A NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION, 3001 West 59th Street, Chicago, IL 60629”.

Visi statykime Lietuvių Fondo, nes gautomis palūkanomis remiamas lietuviybės išlaikymas.

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

KŪRYBA IR MOKSLAS

Jurgio Daugvilos dailės paroda

Čiurlionio galerija Chicagoje, Jaunimo centre, kasmet Lietuvos nepriklausomybės šventės proga rengia meno parodas. Šiais metais rengia dailininko Jurgio Daugvilos medžio skulptūros, drožtinių meno kūrinų tautodailės parodą, kuri bus atidaryta vasario 14 d., penktadienio vakare.

Dail. Jurgis Daugvila 1942-44 lankė Kauno Taidomosios dailės institutą, po to tęsė studijas Kunstschule Berlyne, 1949 baigė Ecole des Arts et Metiers, Freiburge. 1952 m. dalyvavo religinio meno parodoje Chicagoje, 1953 taikomosios dailės parodoje Detroite, 1953-54 dalyvavo ir gavo premiją Designer - Craftsman Brooklyne, Chicagoje, San Francisco. Piešė dekoracijas Lietuvių operai, Chicagos dramos teatrui, Dainavos ansamblui. Be to,

jo darbai buvo išstatyti Art Institute, Renesanso galerijoje, Chicagos universitete, o Travels dekoratyvinio meno parodoje išstatyti kūrinių apkelio JAV ir Kanadą. Daug jo darbų yra privačiose kolekcijose Europoje, Kanadoje, Australijoje. Anksčiau dirbo vitražų dirbtuvėje Chicagoje. Tada apie jo darbus rašė "Dail. J. Daugvilos darbai labai dekoratyvūs ir pasižymi originalia kompozicija, kurioje augmenų, paukščių ir figūrų stilizuotos bei abstrakčios formos laisvai bėgančiomis linijomis pabrėžia judesio išraišką. Dekoratyvinių kompozicijų piešinio gaivališką ritmą jo darbuose papildo tamsios spalvos". Kaip anksčiau audiniuose, vitražuose, taip dabar medyje, tautiniai motyvai atkurti plačiais užsimojimais, gyvomis linijomis išryškina

gyvoji gamta. Tokios yra dekoratyvios kraičių dėžės, kurios Lietuvoje būdavo jaunamartės pasididžiavimas. Jo balduose, indaujoje, kambarių pertvarose jauti gyvybingą tautinių raštų sujungtą tąsą, menančią žodinę, piešiamą, skulptūrinę, dainuojančią tautosaką, tautodailę. Kitas jo atliktas didelis darbas, tai 70 prievarpų rinkinys, kuris vienoje vietoje, tur būt yra vienintelis visame pasaulyje. Paroda pasižymi medžio meno darbų gausumu, įvairumu. Paroda bus uždaryta po Chicagos Kaziuko mugės. Tai pirmoji dail. Jurgio Daugvilos individualinė paroda, kurios atidarymo laukia ir domisi meno mylėtojai.

— V. Kas. —

J. Daugvila.

Kraičių skrinia.

DVIDEŠIMT KETVIRTASIS DIRVOS NOVELĖS KONKURAS

Mecenatas SIMAS KAŠELIONIS

Tema. Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

Ilgis. Novelė turi būti ne trumpesnė kaip 15 psl. mašinėle rašytą, su dvigubu tarpu.

Laikas. Paskutinė rankraščiu įteikti data 1986 m. birželio 15 d.

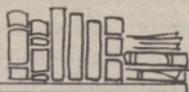
Adresas rankraščiams siųsti. Dirva, Novelės konkursas, P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103.

Paruošimas. Konkursui siunčiami rankraščiai būtinaivalo būti paruošti rašomąja mašinėle ir pasirašomi slapyvardžiu. Tas pats slapyvardis užrašomas ant pridodamo uždaro vokelio, kuriame įdėta autoriaus tikroji pavardė, adresas ir telefono numeris. Vokelis nebus atidarytas nelaimėjus.

Sąlygos. Laimėjusiam autoriui bus įteikta mecenato Simo Kašelio 600 dolerių premija, Dirva turi teisę premijuotą novelę be papildomo atlyginimo spausdinti Dirvoje ar atskiru leidiniu novelių rinkinyje.

Nepremijuoti rankraščiai. Gražinami tik autoriams prašant.

Jury komisija iš trijų narių sprendžia kas premijuotina paprasta balsų dauguma. Jeigu komisija nuspręstų, kad nė viena jai pateikta novelė nepremijuotina, premija tais metais neskiriama ir perkeliama į ateinančius metus.

NAUJOS KNYGOS

LIETUVIŲ TAUTOS PRAEITIS

LITHUANIAN HISTORICAL REVIEW

EGLE

• Vanda Daugirdaitė-Sruogienė. **AUŠROS GADYNĖS DUKRA EGLĖ.** Liudvika Malinauskaitė-Šliūpienė (1864. II. 4 — 1928. IV. 7). Biografijos nuotrų grupė. Knyga išleista serijoje "Lietuvių Tautos Praeitis" tomas VIII, Lietuvių Istorijos Draugijos Chicagoje, 152 psl. Spaudė M. Morkūno spaustuvė.

Ši studija gal nebūtų išvydusi pasaulio, kaip rašo autorė įvadiniame žodyje, jei ne Eglės Malinauskaitės-Šliūpienės dukters, dr. Aldonos Šliūpaitės, pastangos. Ji savo testamentu paliko lėšų, davusių pradžią sumai, reikalingai spaudos išlaidoms padengti.

• Jurgis Gliuda. **THE AGONY A LITERARY APPROACH TO HISTORY.** Iš lietuvių kalbos vertė Jonas Zdanys. Išleido Lietuvių Šaulių Sąjunga Tremtyje. Spaudė M. Morkūno spaustuvė Chicagoje. 288 psl. Kaina 15 dol.

J. Daugvila

Koplytėlė — Rūpintojėlis.

H. Novicko nuotr.

NAUJOJI VILTIS

POLITIKOS IR KULTŪROS ŽURNALAS

Nr. 18
1985

• Naujoji Viltis, Politikos ir kultūros žurnalas. Nr. 18/1985. Leidžia Korp! Neo-Lithuania ir Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga. Redaktorius — Aleksas Laitūnas, 935 Beverly Road, Cleveland, Ohio 44121. Ad-

ministratorius — Bronius Kasakaitis, 7150 So. Spaulding Avenue, Chicago, Ill. 60629, 208 psl. kaina 5 dol. Gaunama administracijoje ir Dirvoje.

• Metmenys. 50. Kūryba ir analizė. 1985. Redaguoja Vytautas Kavolis. Šiame numeryje rašo Liūnė Sutema, Algirdas J. Greimas, Tomas Venclova, Vytautas Kavolis, Kostas Ostrauskas, Violeta Kelertienė, Petras Jonikas ir kt. 192 psl. Kaina 5 dol. Gaunama administracijoje: M. Paškevičienė, 3308 West 62nd Pl., Chicago, Ill. 60629.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Nebūkime pasyvūs likiminėje kovoje

Juozas Jurkus

Netrukus švėsime Lietuvos nepriklausomybės šventę. Prisiminsime mūsų savanorius, karius, kurie neįgyčioje kovoje net prieš 3 priešus iškovojo laisvę mūsų tėvynei po 123 metų ver-

gijos. Prisiminsime 1861-ųjų ir 63-čių metų drąsius sukilėlius, knygnešius. Prisiminsime mūsų tautos didžiuosius vyrus: dr. J. Basanavičių, dr. V. Kudirką, mūsų prisikėlimo pranašą

poetą prelata Maironį ir daugelį kitų, kurie vedė tautą į laisvę.

Deja, mūsų nelaiminga tauta po 123 metų rusų spaudos galėjo pasidžiaugti laisve vos 22 metus. Ir jau 46 metus Lietuva vėl kenčia žiaurią rusų okupantų vergiją. Bolševikai bando ją palaužti fiziškai ir moraliai, ją nutautinti, išrauti tikėjimą į Dievą ir viltį į laisvę.

Žiaurusis priešas iš rytų ir laukė progos išplėsti jos laisvę. Pasitaikė proga. Susidėjęs su Hitleriu, Stalinas sulaužė nepuolimo sutartį su Lietuva, Latvija ir Estija ir privertė mūsų vyriausybę prieš 45 metus išleisti bolševikų įgulas. Prasi-dėjo areštai ir tūkstančių nekaltų žmonių deportacijos į Sibiro vergų lagerius. Lietuvis liko beteisis savo tėvynėje. Dieną, naktį okupanto traukiniai vežė viską, ką tik galėjo išplėsti iš Lietuvos. Atimtos žmonių santaupos, nuosavybės, nacionalizuoti bankai, fabrikai, litas liko bevertis.

Gi vėliau grįžę raudonieji barbarai, kaip įniršę žvėrys, žudė ir kankino be jokio teismo nekaltus žmones. Pradėjo vyrus mobilizuoti padėti jiems sumušti besitraukiančią vokiečių armiją. Nebuvo išeities. Jauni vyrai pasitraukė į miškus, kur bevelijo geriau mirti, negu vergauti. Vėl prasidėjo masinės deportacijos. Tik retas, išlikęs gyvas, galėjo grįžti iš Sibiro po Stalino mirties. Gi beteisis lietuvis ūkininkas, netekęs sodybos ir ūkio, buvo paverstas kumečiu.

Sovietai sulaužė virš šimto sutarčių su kitomis valstybėmis, išskyrus Stalino su Hitleriu užpulti Lenkiją ir okupuoti Pabaltijos valstybes. Tai vienintelė sovietų sutartis, kurios jie tebesilaiko.

Dėka alijantų ne tik Pabaltijos valstybės, bet ir visa eilė buvusių laisvų tautų šiandien kenčia ir laukia progos nusikratyti šio 20-to amžiaus despoto priespaudos.

Pavergtos tautos nerimsta. Jos pradeda vis drąsiau ir atkakliau reikalauti daugiau laisvės. Sovietų Rusija ir Kinija turi vis daugiau rūpesčių, kaip pažaboti vergus. Gorbačiovo susitikimas su prez. Reaganu yra tos braškančios vergų imperijos išdava. Gi milžiniškas sumas skiriant ginklams ir revoliucijoms remti neužtenka pinigų geresniam ir sotesniam vergų gyvenimui.

Todėl nenuostabu, kad komunistų netikusi ir atsi-

Viktoro Liaukaus medžio bareljefas "Lietuvaitė".

likusi ekonominė sistema pamažu pradeda nukrypti nuo marksizmo-leninizmo primastos ūkinės sistemos. Kinija jau atsisakė nuo kolchozų. Net 90% ūkininkų jau privačiai dirba ūkiuose, kurie valdžios išnuomojami jiems ilgam terminui. Kinai, matydami komunistinio ūkio bankrotą, pamažu grįžo prie privataus ūkio ir nuosavybės. Apie 9 milijonai privačių verslininkų atidarė savo bižnesus. Fabrikams duodama daugiau iniciatyvos ir laisvės. Dėka to kinai pradėjo žymiai daugiau pagaminti maisto ir kitų produktų, kuriuos jau pradėjo eksportuoti į Sovietų Rusiją.

Lenkijoje beliko kolchozų tik 25%. Ne tik Kinijoje, bet ir Lenkijoje, Jugoslavijoje, Vengrijoje, net Bulgarijoje duodama daugiau laisvės privačiai iniciatyvai, kas jau galima pastebėti ir Afrikoje. Gvinėja jau panaikino kolektyvinius ūkius. Angola, Mozambikas ieško kapitalistų investicijų. Afrikiečiai nekenčia rusų, kurie atnešė badą su jų ginklais.

Gi Rusija yra labiausiai užkietėjusi, bet ir ten jau 12% visos sovietų pramonės gavo ribotą autonomiją.

Reikia manyti, kad šis posūkis padrąsins komunistų vergus reikalauti daugiau laisvės. Geležinė uždanga nėra nepramušama. Dėka masinių komunikacijų priemonių komunistų pavergtas žmogus pradeda vis daugiau sužinoti apie laisvojo pasaulio žmonių gyvenimą.

Sovietai negali konkuruoti su vakarų technologija. Atrodo, kad jie yra labiausia susirūpinę vadinamu žvaigždžių karu. Jie jau ieš-

ko išeities. Bet čia ateina jiems į pagalbą Amerikos biznierių, kurie neseniai vėl paskolino jiems 400 milijonų dolerių. Kaip žinome, Sovietai yra skolingi Amerikai 80 milijonų dol. Atrodo, kad Leninas neklydo. Amerika duoda jiems virvę, su kuria Amerika bus kariama.

Rusai įklimpo į Afganistaną. Neseniai 400 ir kiek vėliau 250 sovietų kareivių perbėgo su visais ginklais pas Afganistano laisvės kovotojus. Suimti 5 Afganistano generolai, kurie yra apkaltinti bendradarbiavimu su Afganistano partizanais. Jie buvo rusų priversti kovoti už jų kolonializmą.

Šioje likiminėje kovoje tarp laisvojo ir komunistinio pasaulio mes negalime būti pasyvūs. Skelbkime sovietų nusikaltimus, gausiai dalyvaukime Vasario 16-tos šventėje, remkime mūsų veiksmus finansiniai ir moraliai. Veikiant kartu su kitų pavergtų tautų atstovais, remkime Amerikos vyriausybės pastangas prieš sovietų kėslus, ieškime draugų amerikiečių politikų tarpe. Kas sugeba, rašykime į amerikiečių spaudą, kelkime komunistų pavojų, reikalaujame laisvės visoms pavergtom tautoms ir šiuo metu kovojančioms prieš komunistus — Afganistanui ir Nikaragvai.

1986 M. KELIONĖS Į LIETUVĄ

14-21 DIENŲ KELIONĖS, 10 DIENŲ LIETUVOJE

14 DIENŲ — LIETUVA IR RUSIJA

Kelionė 716: liepos 16 - liepos 29 — \$1,699. Maskvoj 1 diena, Vilniuj 10, Maskvoj 1. Swissair iš JFK ir Bostono

15 DIENŲ — LIETUVA IR SUOMIJA

Kelionė 101: Rankdarbių paroda. Spalio 1 - spalio 15 — \$1,599.

Kelionė 126: Naujų Metų sutikimas. Gruodžio 26 - sausio 9 — \$1,499. Vilniuj 10 dienų, Kaune 3, Helsinky 2. Finnair iš JFK.

18 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA, SUOMIJA

Kelionė 812: rugpjūčio 12 - rugpjūčio 29 — \$2,059. Maskvoj 2 dienos, Vilniuj 10, Leningrade 2, Helsinky 2. Finnair iš JFK.

21 DIENA — LIETUVA, SVĖDIJA, RUSIJA IR SUOMIJA

Kelionė 514: Jaunimo grupė. Gegužės 13 - birželio 2 — \$1,949. Stockholme 2 dienos, laivų į Helsinkį, Maskvoj 2, Vilniuj 10, Leningrade 2, Helsinky 2. SAS iš JFK.

10-17 DIENŲ KELIONĖS, 7 DIENOS LIETUVOJE

10 DIENŲ — LIETUVA IR SUOMIJA

Kelionė 421: balandžio 21 - balandžio 30 — \$1,389. Kelionė 915: rugsėjo 18 - rugsėjo 27 — \$1,449. Vilniuj 7 dienos, Helsinky 1. Finnair iš JFK.

12 DIENŲ — LIETUVA, LENKIJA, VOKIETIJA

Kelionė 512: gegužės 12 - gegužės 23 — \$1,439. Traukiniu nuo Varšuvos iki Vilniaus, Vilniuj 7 dienos, traukiniu nuo Vilniaus iki Varšuvos, Varšuvoj 2, Frankfurte 1, Lufthansa iš JFK ir Bostono.

14 DIENŲ — LIETUVA, UKRAINA, RUSIJA IR VENGRIJA

Kelionė 610: birželio 12 - birželio 25 — \$1,669. Kelionė 708: liepos 10 - liepos 23 — \$1,669. Kelionė 819: rugpjūčio 21 - rugsėjo 3 — \$1,669. Kijeve 2 dienos, Vilniuj 7, Maskvoj 1, Budapešte 2. Swissair iš JFK ir Bostono.

15 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA

Kelionė 506: gegužės 6 - gegužės 20 — \$1,599. Kelionė 603: birželio 3 - birželio 17 — \$1,849. Kelionė 701: liepos 1 - liepos 15 — \$1,849. Kelionė 929: rugsėjo 29 - spalio 13 — \$1,599. Maskvoj 2 dienos, Vilniuje 7, Leningrade 2, Helsinky 2, Finnair iš JFK.

17 DIENŲ — LIETUVA, LATVIJA, LENKIJA IR VOKIETIJA

Kelionė 506A: gegužės 6 - gegužės 22 — \$1,599. Kelionė 617: birželio 17 - liepos 3 — \$1,799. Kelionė 916: rugsėjo 16 - spalio 3 — \$1,699. Traukiniu iš Varšuvos į Vilnių, Vilniuj 7 dienos, Rygoj 3, traukiniu iš Vilniaus į Varšuvą, Varšuvoj 2, Frankfurte 1. Lufthansa iš JFK ir Bostono.

13-14 DIENŲ KELIONĖS, 5 DIENOS LIETUVOJE

13 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA, ITALIJA

Kelionė 511: gegužės 11 - gegužės 23 — \$1,799. Kelionė 920: rugsėjo 21 - spalio 3 — \$1,799. Maskvoj 2 dienos, Vilniuj 5, Romoj 4, Florencijoj 1. Alitalia iš JFK ir Bostono.

14 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA, AUSTRIJA, BAVARIJA

Kelionė 611: birželio 11 - birželio 24 — \$1,829. Kelionė 722: liepos 22 - rugpjūčio 4 — \$1,829. Maskvoj 2 dienos, Vilniuj 5, Vienoj 2, Miunchene 3, Lufthansa iš JFK ir Bostono.

Kelionės kainos nustatytos pagal tarifus, veikusius 1985 gruodžio 1. Kelionių kainos gali keistis, besikeičiant kelionių lėktuvais kainom. Visiem klientam bus pritaikytos pigiausios oro kelionės.

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreiptis:

BALTIC TOURS
293 AUBURN ST.
NEWTON, MA 02166
(617) 965-8080 arba (617) 969-1190

BALTIC TOURS tvarko:

giminių iškviatimo dokumentus
nuperkam automobilius, kooperatinius butus ir kitas
dovanas giminėm Lietuvoje
tarpininkaujam palikimų sutvarkyme

AUTO MECHANIC
MUST BE EXPERIENCED. HIGH SALARY. MANY BENEFITS. APPLY
KOZAK'S AUTOCENTER
9602 Bustleton Ave.
PHILADELPHIA, PA. 19115
(215) 673-5500 (2-8)

Lonely, Need a date?
Cal Datetime
1-800-972-7676.

(5-8)

Ekskursija Karibų jūroje

Rūta Sakienė

Nuotraukos Kazimiero Pociaus

Sausio dešimtą, dar neprašvitus sukilę, šešiolika kaliforniečių lietuvių prieš aštuntą valandą ryto susirinko Los Angeles aerodrome skristi į Miami, Florida, o iš ten, dar su keliolika lietuvių iš kitų vietovių, sekančią dieną didžiuliu SS Norway laivu kelionėn į Karibų jūrą. Kelionę organizavo Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga, vadovavo Amber kelionių biuro vedėja Vida Jonušienė.

Pernakvoję puošniame Marriott viešbutyje, per kurio langus matai gražiąją Biscayne įlanką, sekančią dieną, su visokiais atidėliojimais ir, dėl darbininkų streiko susidariusiais sunkumais, pagaliau patekome į laivą, kur, susėdę stiklu dengtame denyje, užkandžiavome ir laukėme, kada bus sutvarkytos ir paruoštos mūsų kabinos. Apsitvarkę susieškojome ir susitikome pažįstamus ir iš kitų vietovių atvykusius artimuosius. Laivas išplaukė kiek pavėlavęs ir, po kelių valandų, dėl kokio tai susir-

gusio keleivio, turėjo vėl grįžti atgal į uostą, tuo gerokai pavėlindamas mūsų iškeliavimą.

Vakarieniavome laivui smarkokai supantis. Visą pirmą naktį jūra buvo nerami ir mus gerokai pasiūbavo.

Sekantis rytas išaušo skaidrus ir maloniai šiltas ir, praėjusius nemalonumus užmiršę, visi beveik trys tūkstančiai laivo keleivių pabiro į denius, susigrupavo apie visus tris maudymosi baseinus, arba, pagal skonį ir nuožiūrą, įvairiose pasismaginimui skirtose salėse ir baruose. Grupavosi ir lietuviai. Štai, žiūrėk, penketas sėdi apie stalą lauke ir geria kavą ar ką nors gaivinančio, ten vėl keli išsitiesę gulimose kėdėse jau pradeda degintis saulėje, kiti, štai, promis ar po keturis vaikščioja — mankština. Prasidėjo pasitarimai, kur ir ką labiau verta pamatyti, nuveikti, išbandyti. Skirstomasi nuomonėmis ir grupėmis, nes ne visų vienodi norai ir

Laivo kapitonas sveikina su keleiviais: L. Mažeikiene, A. Mažeika ir kitais.

planai, kaip dera šias puikias ir retas atostogas praleisti.

Pirmosios dienos popietė iš tolo matėme kaip krokodilą išsitiesusią Kubos pakrantę. Tą pačią dieną visi keliautojai, gelbėjimo apranga nešini, susirinkome deniuose, kur laivo tarnautojai aiškino, jei ištiktų nelaimė, kaip elgtis ir kokių taisyklių prisilaikyti. Laive, pagal tarnautojų paaiškinimą, yra daug daugiau gelbėjimosi valčių, nei jų esą reikalinga.

Vakare visi išsipuošę stojame į eilę pasisveikinti ir nusifotografuoti su laivo kapitonu jo susipažinimo baliuje. Kapitonas prisistatė pats, supažindino su vyriausiais laivo karininkais ir papasakojo susirinkusiems apie patį laivą. Tai didžiulis, 70,000 tonų virš tūkstančio pėdų ilgio plaukiantis miestas, talpinantis 2400 keleivių ir 850 laivo įgulos ir aptarnautojų, kurie anksčiau buvę visi norvegai, bet dabar jau jų esą kilusių iš daugiau nei trisdešimties kraštų.

Po susipažinimo ir kokių visi skirstėmės į du didžiulius ir labai puošnius valgomojus, kur, kaip ir

Lietuviai ekskursantai ant laivo denio: V. Gilys, L. Mažeikiene, A. Mažeika, J. ir J. Petroniai, I. Kriaučeliūnienė ir P. Vėbra.

kiekvieną kelionės dieną, pasirinkdami iš nemažo ir labai įvairaus valgiaraščio, skaniai pavalgėme puikiai patiektą vakarienę.

Sunku viską suminėti, kas tokiame didžiuliame liuksusinių kelionių laive dedasi. Čia yra visokių krautuvių norintiems ką nors gražaus ir ypatingo nusipirkti — norvegiškų, ranka megstų megstinių, puikių kailių, bangenybių, kristalo, kvėpalų ir visokių smulkesnių, bet lygiai įdomių ir gražių dalykų sau prisiminimui arba parvežti dovanoms. Visą laiką veikia kokios nors klasės — kursai: šokių, įvairių sportų, spalvų koordinavimo, piešimo ir dar kas susigaudys kokių. Laivas turi puikų knygyną, dvylika denių pasivaikščiojimui, gulėjimui

saulėje, sportavimui ir pasisėdinėjimui, net vienuolika barų — užėigų, keletą šokių salių, kur groja, pagal skonį ir pasirinkimą, įvairūs orkestrai. Be dviejų, jau suminėtų, valgomųjų salių, yra dar ir lauko kavinė. Iš viso (nežinau, ar kas patikrino) esą laive galima valgyti devynis kartus dienoje, o jei nori, gali dar užsisakyti ir patarnautojai tau atneš pasirinktą maistą į kajutę.

Labai populiarius buvo Las Vegas stiliaus lošimų kambarys, kur daugelis ir mūsiškių praleido nemažai gražaus laiko. Gerai ir patogiai įrengtame teatre rodydavo filmus ir muzikinius pastatymus, kurių tų septynių dienų bėgyje buvo keli net labai geri. Įvairių

(Nukelta į 8 psl.)

ALT S-gos pirm. dr. L. Kriaučeliūnas sveikina su laivo kapitonu, pastarajam atvykus susipažinti su lietuvių grupe

Vakarieniaujant... P. Vėbra, M. Marcinkienė, dr. L. Kriaučeliūnas, I. Kriaučeliūnienė, A. Mažeika ir L. Mažeikiene.

REMKIME TAUTOS FONDA

nes tik nuo mūsų priklauso kiek esame pajėgūs ginti ok. Lietuvos bylą laisvajame pasaulyje.

Neužmirškime LIETUVOS LAISVĖS IŽDO pagerbdami savo artimųjų atmintį ar tvarkydami savo palikimų reikalus.

Jūsų auka TAUTOS FONDUI paremia ELTA biuletenių leidimą 6 kalbomis ir padeda skleisti informaciją apie tikrą padėtį ok. Lietuvoje.

Visos aukos atleidžiamos nuo federalinių mokesčių

TAUTOS FONDAS
LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.

P. O. Box 21073
Woodhaven, N. Y. 11421

Kapitono vakarieneje pasipuošę karūnomis... D. Dovidaitis, R. Sakienė, J. Linkuvienė ir V. Gilys.

Ekskursija Karibų jūroje...

(Atkelta iš 7 psl.)

trumpų, varietės pobūdžio programėlių veik visą laiką galėjai rasti ir, gėrimą užsisakęs, žiūrėti, įvairiuose baro salionuose.

Vakarienei visuomet turėjome pasirodyti mums nustatytu laiku ir sėdėti toje pačioje, dar prieš išplaukiant nustatytoje, vietoje. Nesuspėję galėdavo dar pavalgyti ir "vidurnakčio buffet", kuris pasižymi savo nepaprastu puošnumu ir kecionės metu buvo daug fotografuojamas. Aptarnavimas visuomet ir visur labai mandagus ir paslaugus. Tikrai jautiesi esąs lepinamas ir puoselėjamas. Trūko tik, kol apsipratome su painiu, labirintiniu siaurų ir hipnotizuojančiai vienodų koridorių išdėstymu ir gana ankštokomis kajutėmis, bet norint įsijungti tokion kecionėn reikia tikėtis ir kai

kokių nepatogumų, kuriuos daugiau negu atsvėrė daugybė visokių pramogų ir įdomybių.

Porai dienų prabėgus jau neba paklysdavome laivo koridoriuose, o skubėdami naudotis įvairiomis smagybėmis ne labai daug laiko praleidome savo kajutėje, taigi ir tos vietos pilnai užteko. Norintieji susikaupti galėjo kiekvieną rytą dalyvauti savo tikėjimo religinėse apeigose. Buvo taip pat madų parodų, talentų pasirodymų ir net "senelių pasigyrimo popietė", kur visi, turintieji anūkų, susirinkę galėjo parodyti savo vaikiečių nuotraukas ir apie juos pasipasakoti.

Niekas iš keliaujančiųjų nesuspėjo nei viską išbandyti, nei net pamatyti, tiek daug ir įvairių čia tame plaukiojančiame mieste buvo pramogų ir įdomybių.

(Bus daugiau)

"Posėdžiaujame"... Mažeika, Matoniai, Kučaitė ir Marcinkutė.

ELIZABETH

VASARIO 16-TOJI

Šiais metais Vasario 16-tos minėjimas išpuola kaip tik vasario 16, sekmadienį. Jis prasidės 11-tos valandos pamaldomis lietuvių šv. Petro ir Pauliaus bažnyčioje, Ripley Place, Elizabeth, N. J. Tuoju po pamaldų visi persikelsime į parapijos salę. Čia atitinkamą kalbą pasakys JAV LB krašto valdybos pirmininkas Algimantas Gečys. Meninėj daly pasirodys dainininkė Angelė Kiaušaitė. Fortepijono palyda — Liudas Stukas. Minėjimo metu bus išstatyta daug naujų tautodailės medžio drožinių bei gintaro gaminių, kuriuos atveš Genė Popelienė iš New Yorko. Tuoju po programos apatinėje salėje bus galima už prienamą kainą papietauti, atsigaiivinti ir pabendrauti.

LB Elizabetho apylinkės valdyba kviečia visus gausiai dalyvauti šiame svarbiausiame metų renginyje.

NAUJAS "TĖVYNĖS SARGO" NUMERIS

"Tėvynės Sargo" 1985 m. trečiasis numeris, pasipuošęs kun. Mykolo Krupavičiaus portretu viršelyje, šiomis dienomis išėjo iš spaudos. Numeris skiriamas kun. Krupavičiaus 100 metų gimimo sukakčiai paminėti.

Krupavičiaus atminimas pagerbiamas šešiais straipsniais: vysk. V. Brizgio, B. Žukausko, Dr. K. Valiūno, St. Barzduko ir A. J. Kasulaičio.

Šiame numeryje plačiau pažvelgiama ir į inž. Prano Razgaičio asmenybę ir veiklą jo 65 m. amžiaus sukakties proga.

"Tėvynės Sargą" leidžia lietuviai krikščionys demokratai. Administracijos adresas: A. Viliušis, 4050 So. Campbell, Chicago, Illinois 60632. Šio numerio kaina \$4.00.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

PUIKIAUSIUS KAILIUS RASITE

Chicagoje pas vienintelį lietuvių kailininką

NORMANĄ BURŠTEINĄ

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601
Tel. krautuvės (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.

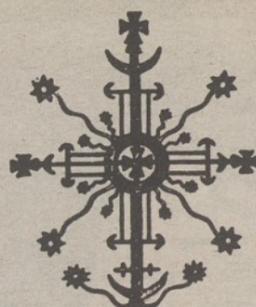
DOVANŲ PARDUOTUVĖ

PATRIA

2646 West 71st Street,
Chicago, Ill. 60629

Gintarai, tautodailė, laikrodžiai, brangenybės, TV, elektronika, pardavimas ir taisymas.

Savininkai Fr. ir A. Šlutai,
telef. (312) 778-2100

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

MATAS & TURNER REALTY

501 EAST 185 ST., EUCLID, OHIO 44119

486-2530

RITA MATAS — Broker — G.R.I. — C.R.A.
(CERTIFIED RESIDENTIAL APPRAISER)

ASSOCIATES

ROMA MAJOROVAS
ALGIS MATAS
DALIA ŠIRVAITIS
PETRAS MATAS
CAROL BAGGOTT
PATRICIA SAJOVEC
JONAS DUNDURAS
HOWARD TURNER — Attorney
Adv. VYTAS MATAS — teisinis patarėjas

Amber Gintaro Galerija

505 East 185 Street • Euclid, Ohio 44119

Tel. (216) 531-3500

PAVEIKSLŲ ĮRĖMAVIMAS

Didelis pasirinkimas medžio išdirbinių,
gintaro, įvairių MENO darbų.

GALERIJOS VALANDOS: Antradienį ir trečiadienį nuo 10:00 AM iki 5:00 PM., ketvirtadienį ir penktadienį nuo 3:00 PM iki 7:30 PM, šeštadienį nuo 10:00 AM iki 5:00 PM. Sekmadieniais ir pirmadieniais galerija uždaryta. Norintieji specialaus apžiūrėjimo — skambinkite tel. 531-3500.

ALT S-gos Chicagos skyriaus veikla

Praeitais metais lapkričio mėn. 17 dieną Lietuvių Tautiniuose namuose įvykusiame metiniame skyriaus narių susirinkime buvo išrinkta nauja 1986-tiems metams valdyba. Lapkričio mėn. 26 d. ši valdyba taip pasiskirstė pareigomis: Stasys Briedis — pirmininkas, Juozas Žemaitis — pirm. pavaduotojas, Verutė Lenkevičienė — sekretorė, Albina Paškienė — kasininkė ir Matilda Marcinkienė — parengimams vadovė.

Naujai valdybai pasiskirsčius pareigoms, tame pačiame posėdyje nutarė gruodžio mėn. 21 d. Tautinių Namų patalpose suruošti Chicagos lietuviams specialią popietę ir ten pat Naujų Metų sutikimą. Energinga parengimams vadovė Matilda Marcinkienė tai popietei pasiūlė tokią programą:

1. Dr. Jono Adomavičiaus paskaita, tema — Pagyvenusių širdies gaivinimas, ir

8. Vaizdai iš Tolimųjų Rytų, kuriuos parodys ekrane ir apie juos paaiškins Irena Kriaučeliūnienė, tuos rytus dar neseniai apkeliavusi.

Valdyba tokiai popietės programai pritarė. Atėjus dvidešimtmajai, Tautinių Namų salė, ta programa susidomėjusių, buvo kupinai pripildyta. Dr. J. Adomavičius, kaip ir visuomet, auditorijos buvo šiltai sutiktas. Jo paskaitą visi su dideliu susidomėjimu iš klausė. Žinoma, buvo ir ko, nes daktaras labai vaizdžiai paaiškino, kaip ta mūsų širdis (na, žinoma, ir širdelės) mus aptarnauja, ir kaip ją reikia saugoti.

Tenka pastebėti, kad dr. Adomavičius bene bus vie-

N. Metų sutikime skyriaus pirm. St. Briedžio stalo. Iš kairės: S. ir A. Briedžiai, dr. L. Kriaučeliūnas, T. Jurcys, dr. A. Ruibienė, I. Kriaučeliūnienė ir A. Ruibys.

nintelis iš visų mūsų lietuviškųjų gydytojų, kuris taip dažnai ne tik žodžiu, bet ir spaudoje vis mus šviečia ir šviečia, kad būtumėm žmonėmis ir mokėtume save saugoti nuo visokių negalavimų.

Dažnai keliaudama po pasaulį Irena Kriaučeliūnienė ekrane parodė įdomių vaizdų iš paskutinės savo kelionės po Tolimuosius Rytus, tuos vaizdus išsamiai paaiškindama.

Pasiruošimai N. Metų sutikimui vyko sklandžiai. Paskutinei senųjų metų dienai besibaigiant, ir belikus tik keturioms valandoms ligi pirmosios Naujųjų Metų minutės pradžios, jau daug kas sėdėjo prie savųjų stalų ir dairėsi į tuos, kurie kiek vėliau pasirodė, pasirodžius salėje "Gintaro" orkestrui ir ant stalų sugaravus vakarienei, kalbos ir juokai kiek sumažėjo. Kiek vėliau visų ūpas vis kilo, kol muzikos garsai poromis sukviatė į vidurį salės.

Taip muzikos garsams, juokui ir kalboms besimaisant, buvo priartėta prie Naujųjų Metų slenkščio. Ant stalų atsikraustė ir šampanas. Sumirgėjo įvairių spalvų tradicinės kepuraitės, vyniojosi aplink kaklus margos juostelės, o skardūs birbinių garsai lindo į ausis. Prie mikrofono priėjo Chicagos Tautinės s-gos pirmininkas Stasys Briedis ir, paprašęs visų tylos, taip prabilo:

"Brangūs svečiai! Baigiamo 1985 metus, kurie vieniems mūsų buvo laimingi, o kitiems nešė daug rūpesčių ir kančių.

Dėkojame visiems čia atsilankiusiems į Lietuvių Tautinės Sąjungos suruoštą Naujų Metų sutikimą. Už kelių sekundžių pradėsime Naujus Metus. Ta proga siunčiu visiems nuoširdžius sveikinimus ir linkiu daug laimės bei sveikatos jūsų ateities gyvenime. Dabar

O. Daškevičienė ir A. Juškienė prie J. Žemaičio stalo.

sugiedokime Lietuvos himną".

Paskutiniams himno žodžiams nutilus, suskambėjo šampano stiklai, prasidėjo viens kito sveikinimai, bučiavimasis ir visokių gėrybių linkėjimai. Visi maišėsi, kaip bitės spiečius metu.

Suskambėjus šokių muzikai, padėtis sunormalėjo. Tai prie vieno stalo, tai prie kito pasigirdo liaudies dainos. Prieš antrą valandą ryto, salė pradėjo tuštėti. Kai kurie svečiai išėjo tik gerokai po dviejų. Kiek teko girdėti — ne vienas jų

sakė, kad ateisias į šią salę ir kitus Naujus Metus sutikti.

Šiandiena jau įpusėjo ir antrasis šių metų meniu Chicagos tautininkai neužsnūdo. Vasario 23 dieną yra ruošiamas Jaunimo Centre koncertas, kurio programą atliks losangeliečių kvartetas. Kovo 1 dieną Tautiniuose namuose įvyks gen. konsulės Juzės Daužvardienės pagerbimas. Ateity numatyta suruošti ir daugiau įvairių kultūrinių subvymų, reikšmingesnių paskaitų bei pramogų.

Juozas Žemaitis

M. Marcinkienė, Br. Kasakaitis (LTN administratorius), A. Paškienė ir Lenkevičienė (visos trys ALT S-gos Chicagos skyriaus valdybos pareigūnės) puikioje nuotainioje laukia N. Metų...

"Amber Holidays"

1986 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

Kovo 26	— \$1247.00	Liepos 21	— \$1480.00
Gegužės 7	— 1344.00	Rugpjūčio 14	— 1555.00
Gegužės 14	— 1568.00	Rugsėjo 2	— 1885.00
Gegužės 20	— 1665.00	Rugsėjo 17	— 1421.00
Birželio 18	— 1539.00	Spalio 1	— 1538.00
Liepos 16	— 1731.00	Gruodžio 26	— 1476.00

Kelionių ilgis nuo 10 iki 16 dienų — įvairūs maršrutai.

Registracijos, informacijos reikalui skambinkite 1-800-722-1300 (Toll Free)

Iš Massachusetts ir Kanados: 1-617-268-8764.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway
P. O. Box 116,
South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Istaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDZIŪNAS.

Norintiems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkom dokumentus.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES. REGISTERED TRAVEL AGENT # TA 0324

INTERNATIONAL

SOL. ALGIO GRIGO vadovaujamos kelionių agentūros
1986 METŲ KELIŲS Į LIETUVĄ:

RUTA PAUPERAS, Mgr.

KELIONĖ NR. 1	gegužės 29 d. iki birželio 12 d.
Iš Niujorko	\$1,590.00
KELIONĖ NR. 2	birželio 14 d. iki birželio 28 d.
Iš Niujorko	\$1,890.00
KELIONĖ NR. 3	liepos 17 d. iki liepos 31 d.
Iš Niujorko	\$1,895.00
KELIONĖ NR. 4	rugpjūčio 9 d. iki rugpjūčio 23 d.
Iš Niujorko	\$1,935.00
KELIONĖ NR. 5	rugsėjo 12 d. iki rugsėjo 26 d.
Iš Niujorko	\$1,685.00
KELIONĖ NR. 6	spalio 3 d. iki spalio 17 d.
Iš Niujorko	\$1,480.00
KELIONĖ NR. 7	gruodžio 20 d. iki sausio 3 d. 1987
Iš Niujorko	\$1,471.00

Kelionių maršrutai: 1 diena Maskvoje, 11 dienų Lietuvoje, 2 dienos Helsinkyje

(Nakvojant dviese kambarėje), įskaitant visas susisiekimo išlaidas, viešbučius, maistą, operos, teatro arba baleto bilietus, įvairias ekskursijas ir daug kitų priedų. Kelionė nr. 7 suderinta su grandioziniu Naujų metų sutikimo baliumi.

Tarpininkaujame perkantiems automobilius (Automobilių kainos: Volga GAZ 24-10 — 5,500 rb., VAZ 2107 — 4,470 rb., VAZ 2106 — 4,130 rb., VAZ 21003 — 3,900 rb., VAZ 21013 — 3,360 rb.), kooperatinius butus, padedame sutvarkyti dokumentus išvykimams. Informacijų ir visais kelionių reikalais kreiptis į:

G. T. INTERNATIONAL, INC., P.O. BOX 29163, CHICAGO, ILLINOIS 60629, USA. TELEFONAI: (312) 471-1700 arba 471-1702.

Skrendame erdviais „FINNAIR“ lėktuvais.

CHICAGOS LIETUVIAI

Antanas Juodvalkis

VAKARONĖ APIE BRAZILIJOS LIETUVIUS

Praėjus didžiosiom šventėms ir truputi atsikvėpus, Chicagos lietuvių kultūrinis judėjimas ir vėl įsibėgėjo.

Sausio 19 d., Marijos auditorijoje, įvyko Lietuvių operos valdybos suruoštas aukšto lygio koncertas, dalyvaujant operos chorui ir septyniems pirmaeiliams solistams.

Sausio 24 d. Jaunimo centro kavinėje Arvydas Žygas parodė vaizdus ir gyvu žodžiu aiškino apie lietuvių dabartinį gyvenimą ir veiklą Brazilijoje. A. Žygas 1985 m. vasarą tris mėnesius praleido Brazilijos lietuvių tarpe. Jis buvo siųstas PLB valdybos ir aprūpintas vaizdajuosčių aparatu.

Vakaronę atidarė PLB valdybos vicepirmininkė švietimo ir tautinio auklėjimo reikalams Birutė Jasaitienė, trumpai paaškindama tikslą ir pakvietė jaunąjį Arvydą papasakoti įspūdžius ir parodyti vaizdus iš viešnagės Brazilijos lietuvių tarpe.

Iš visų Pietų Amerikos valstybių, didžiausias lietuvių telkinys dar prieškariniais metais buvo įsikūręs Brazilijoje. 1926-30 metų laikotarpyje iš Lietuvos emigravo ir Brazilijoje įsikūrė 30,000-35,000 lietuvių. Lietuvos vyriausybė rūpinosi lietuviams emigrantams, pastatė ir išlaikė 5 mokyklas ir siuntė mokytojus, kurie lietuviškai mokė vaikus. Prasidėjus Antrajam pasauliniam karui, Brazilijos valdžia uždarė visas etnines mokyklas ir mokytojai ne-

teko darbo. Tuolaikines lit. mokyklas lankė 500 lietuvių vaikų, kurie iki šiol išlaikė lietuviybę, o mišrios vedybos galutinai ją sužlugdė. Naujųjų išėivių į Braziliją atvyko apie 250 šeimų, bet tik maža dalis įsikūrė ir įsijungė į vietos lietuvių veiklą. Skirtingos kultūros ir nepagyvino veiklos. Šiuo metu dar priskaitoma keli tūkstančiai lietuviškai kalbančių bet jau amžiaus naštos slegiamų lietuvių. Lietuvių 80% yra susispietę Vila Zelinoje, kaip Chicagos Marquett Parke, prie savo parapijų. Parapijų ir kunigų reikšmė lietuvių kultūriniam gyveimui yra labai ryški. Visas gyvenimas remiasi buvusių mokyklų patalpomis ir parapijomis. Jaunimo tarpe jaučiamas sustiprėjęs dėmesys savo etninei kilmei, nors lietuviškai ir nemoka ar tik šiek tiek supranta. Veikia tautinių šokių grupės ir net Volungės choras.

A. Žygas garsinėse vaizdajuostėse parodė pasikalbėjimą su keliomis senutėmis, atvykusiomis iš Lietuvos prieš 60 metų. Viena jų padainavo dainų apie linelius. Išvažiavimo priežastys buvo įvairios, bet daugiausiai materialinės sąlygos ir noras užsidirbti pinigų, o po trejetos metų grįžti atgal. Tie treji metai ištyso į šešis dešimtmečius, praūžė karas, Lietuvą okupavo komunistiniai rusai ir nebėliko noro ir vietos kur grįžti, nes nauja išėivių banga buvo priversta apleisti tėvynę ir ieškoti prieglaudos svetimuose kraštuose. Ekonominės gyvenimo sąlygos buvo

labai skurdžios ir šiandien, dar nematyti pagerėjimo. Gyvenama tik ta diena, nes infliacija siekia 300% metuose.

Viloje Zelinoje matėme gražiai prižiūrimus namelius, darželius ir kiemus. Tai vyresniųjų pasididžiavimas ir prisiminimas senosios tėvynės.

A. Žygas entuziastingai žvelgė į jaunimo rodomas pastangas pažinti tėvų ir senelių tėvynę, dėkojo PLB valdybai už sudarytą progą pabuvoti lietuvių braziliečių tarpe. Vietiniai lietuviai veikėjai prašo ilgesniam laikui, bent metams, atsiųsti jaunuolių, kad pamokyti lietuvių kalbos ir supažindintų su esama Lietuvos padėtimi.

Didesni lietuvių sambūriai dar yra Argentinoje ir Urugvajuje. Ten padėtis yra panaši į Brazilijos lietuvių ir jiems reikia paskaitininkų, mokytojų, stovyklų bei kongresų organizatorių. Jaunimo kongresai sujudino jaunimą ir sudomino lietuviškąją veiklą, bet stokoja vadovų. PLB valdybų (dabartinės ir buvusių) pastangos, palaikyti lietuviškumą Pietų Amerikos jaunimo tarpe, susiduria su finansiniais sunkumais. Ne turime savos valstybės nei finansų ministerijos, kaip buvo nepriklausomybės metais, kad galėtų išlaikyti lit. mokyklas ir pasiųsti mokytojus. JAV Lietuvių Fondas, per pelno skirstymo komisiją remia PLB pastangas, bet nepaaknka, nes neturi tiek pinigų, kad galėtų visus poreikius patenkinti. Pati PLB valdyba neturi pinigams spausdinti mašinos, nei pakankamai pastovių pajamų. Bandoma vietinius lietuvius pasiųsti į Vasario 16 gimnaziją, kad pramokytų lietuvių kalbos ir grįžę įsijungtų į veiklą. Pirmieji bandymai dar nedavė konkrečių vaisių, nors rėmė Lietuvių Fondas ir PLB valdyba. Kaip jau esu rašęs, lietuvių kalbą išmokti neužtenka tik noro, bet reikia laiko ir ištvermės. Neužtenka mėnesio ar metų, bet reikia nuolatinio ir ilgesnio laiko studijoms. Pramokus reikia kalbą kasdien vartoti, kalbėti ir lietuviškus laikraščius, žurnalus, knygas skaityti.

Vakaronė susidomėjimas buvo didelis ir prisirinko pilna kavinė nuolatinų lankytojų, o prie jų prisijungė ir būrelis lituanistikos studentų. PLB valdybos švietimo ir tautinio auklėjimo komisijos, vadovaujamos vicepirm. Birutės Jasaitienės dėmesys Pietų Amerikos lietuviams yra reikšmingas ir remtinas. Tautinis auklėjimas reikalauja ištvermės, nuolatinio rūpesčio ir pinigų.

A. Žygo rodomas entuziazmas lietuvių veiklai yra sveikintinas, bet jo vieno

VIENYBĖJE SU KENČIANČIA IR KOVOJANČIA TAUTA

Ta vienybė gražiausiai ir stipriausiai pasireiškia, skaitant Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikas, jas skleidžiant laisvajame pasaulyje ir aukomis remiant jų leidimą.

LKB Kronikos jau keturiolikti metai leidžiamos slaptaipogrindyje, rusų komunistų pavergtoje Lietuvoje, yra nepaprastos reikšmės įvykis lietuvių tautos gyvenime. Jis išjudino, sujungė ir uždegė lietuvius, nepaisant persekiojimų, drąsiai kovoti už tikėjimo ir tautos laisvę.

Lietuvos Kronikos sąjunga slaptais keliais gautas LKB Kronikas leidžia tomis lietuvių, anglų, ispanų ir prancūzų kalbomis. Jau išleista 10 tomų 53,000 knygų tiražu. Baigiama paruošti I, KB Kronikos anglų ir ispanų kalbomis šeštieji tomai ir prancūzų kalba I ir IV tomai, kurie 1986 metais bus leidžiami.

LKB Kronikos anglų, ispanų ir prancūzų kalbomis septintieji tomai ir lietuvių kalba VIII tomas ruošiami išleisti 1986 metų pabaigoje, kurie bus skiriami Lietuvos krikšto 600 metų sukakčiai paminėti.

LKB Kronikos knygos siunčiamos į 138 valstybes: universitetų ir kolegijų bibliotekoms, spaudai, radijo ir TV stotims, katalikų ir nekatalikų vyskupams, vienuolynams, žinių agentūroms, žymiausioms organizacijoms, aukštiems valdžios pareigūnams, kai kuriems užsienio diplomatams ir visoms tarptautinėms organizacijoms. Tų daugelio tomų leidimas ir skleidimas laisvajame pasaulyje dideliais tiražais reikalauja labai didelių sumų lėšų, kurių leidėjai dar neturi.

Maloniai prašome visų lietuvių, lietuviškų organizacijų ir fondų skubios ir kiek galima didesnės paramos LKB Kronikos knygų leidimui. Šimtai gražiausių padėkos laiškų už gautąsias Kronikos knygas parodo jų reikšmę ir sudaro gražiausią laisvojo pasaulio opinią apie Lietuvą. **Laukiamos mažos ir didesnės aukos. Paaukojusieji 100 dol. laikomi amžiniais sąjungos nariais, 1.000 dol. -mecenatais ir 5.000 dol. mecenatais leidėjais: jų vardu išleidžiamos Kronikos vienas tomas. Būtų gražu, kad lietuviai, darydami testamentus, paliktų didesnę ar mažesnę sumą Kronikos knygų leidimui.**

Visos aukos ir palikimai testamentuose atleidžiami nuo valdžios mokesčių, o už visus aukotojus kasdien laikomos šv. Mišios.

Laiškai siunčiami čekiuose bei testamentuose įrašoma šiuo vardu ir adresu: **The Society of the Chronicle of Lithuania, Inc.**

6825 So. Talman Ave.,
Chicago, IL 60629
U.S.A.

Lietuvos Kronikos sąjungos valdyba

neužtenka. A. Žygas yra lankęsis bent du kartus Suvalkų trikampyje ir prieš 3 metus Pietų Amerikoje. Būtų gerai, kad jo pėdomis pasektų daugiau jaunuolių ir taptų lietuviybės išlaikymo apaštalais.

Vakaronė užtruko daugiau dviejų valandų ir buvo naudinga besidominantiems lietuviybės išlaikymu. Vakaronę ruošė PLB valdybos švietimo ir tautinio auklėjimo komisija. Kaip paprastai, rengėjai paruošė ir gausias vaišes.

BUBULIS IR DUNDULIS JAUNIMO CENTRO SCENOJE

Jaunimo centro valdyba š. m. sausio 26 d. didžiojoje salėje, Chicagoje, suruošė Antano Rūko 3-jų veiksmų nutikimo — Bubulio ir Dundulio pastatymą.

Šį veikalą atskraidino St. Petersburgo lietuvių vaidintojų trupė "Žibintas". Tai jauniausias lietuvių teatras išėivijoje.

Veikėjai: Bubulis, ūkininkas — Stasys Vaškys, Rožė, jo šeimnininkė — Sofija Vaškienė, Radasta, jo dukta — Kristina Grabnickaitė-Šilingauskienė, Dundulis, ūkininkas — Vladas Račkauskas, Dobilas, jo sūnus — Vytautas Lašinskas, Girdžius, viengungis — Mečys Krasauskas, Šalteknis, viengungis — Stasys Juozapavičius, Tarulis, piršlys — Bronius Ginčauskas, Agulė, našlė — Elena Krasauskienė. Režisierius — Algis Ulbinas. Scenovaizdis dail. Vlodo Vaitiekūno.

Vaidinimas nukėlė žiūrovus į palikto kaimo gyvenimą, kaimynų ūkininkų vaidus dėl bičių spiečiaus, tėvų įtaką vaikų vedyboms, bobučių-pletkininkų liežuvavimą bei kiršinimą ir piršlio, kaip dažniausiai būna, nesąžiningą ir savanaudišką savo pareigų atlikimą. Veikalas gyvas, daug šamojo ir liaudiškos išminties, bet ambicingi, nors ir protingi žmonės, susipyksta dėl menko dalyko, šiuo atveju, dėl bičių spiečiaus.

Aktoriai, išskyrus du jaunuolius, visi yra vyresnio amžiaus, turi laiko ir yra gerai pasiruošę savo vaidmenims. Publika šiltais priėmė aktorius, o rengėjų — Jaunimo centro valdybos vardu, pirm. S. Endrijonienė padėjo ir apdovanojo gėlėmis. Padėkos žodį tarė, ir trupės vadovas — režisierius Algis Ulbinas.

Nežiūrint šio sėkmadienio popietėje kitų renginių, publikos prisirinko pakankamai ir Jaunimo centrui, gal, liks vienas kitas doleriuokas.

★

P. S. A. Rūkas savo komedijoje "Bubulis ir Dundulis" iškelia žmonių ydas ir žiūrovai, besijuokdami iš kaimynų silpnybių, net negalvoja apie save, o juk ir mūsųose yra daug panašių atvejų. Argi ne dėl tuolaikinių vadovų ambicijų, suskilo ir Lietuvių bendruomenė!? Pagalvokime.

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS leidykloje gaunami šie leidiniai

"Lietuvių Enciklopedija", 37 tomai	\$370.00
"Encyclopedia Lituanica, 6 tomai	\$150.00
"Lietuvių Enciklopedijos" 37-tas tomas	\$ 35.00
(Anksčiau užsisakusiems — \$33.50)	
"Vincio Krėvės raštai", 6 tomai	\$ 35.00
Signataro Petro Klimo "Iš mano atsiminimų"	\$ 13.25
Prez. A. Smetonos raštai "Pasakyta Parašyta"	\$ 11.25
(Kainos duotos su persiuntimo išlaidoms)	

IŠKIRPTI

Užsakymus ir mokestį siųsti:

J. Kapočius
P. O. Box 95
So. Boston, MA 02127

Vardas, pavardė

Adresas

Pageidaujami leidiniai

Skaitytit ir platintit
DIRVA

Dana Račiūnaitė sega gėlę gen. konsulei Juzei Daužvardienei.
K. Norvilo nuotr.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATSTATYMO MINĖJIMAS

Visą sausį lietuviškuose laikraščiuose skaitėme pranešimus, apie pasiruošimus ir numatomą programą, paminėti Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 68 metų sukaktį. Šiais metais **Vasario 16-ji diena** yra sekmadienis ir dauguma rengėjų tą pačią dieną ruošia minėjimus. Vienose lietuvių nausėdijose minėjimai ruošiami per dvi dienas, kitose — vieną dieną. Šiam minėjimui sudaromos programos dažnai yra panašios: vėliavų įnešimai, himnai, akto skaitymas, sveikinimai, paskaitos ir meninė dalis. Nepasakyčiau, kad tai būtų kas nors prikiština, jeigu tai atliekama gerame lygyje ir neperdėtai. Mažesnėse lietuvių nausėdijose nepriklausomybės paskelbimo šventė minima vieną kartą, susitarus visoms organizacijoms ar palikus šį minėjimą ruošti jau senokai įsipi lietinusiai Altai, o kur jos nėra — Lietuvių Bendruomenei. Chicagoje tokios praktikos nėra. Nuo seno Lietuvos nepriklausomybės atstatymo pagrindinį minėjimą ruošia Chicagos lietuvių taryba, o LB ir kitos organizacijos — prieš ar po to Alto minėjimo. Chicagos lietuvių tarybos minėjimą vadina pagrindiniu, nes sutraukia tūkstantinę minią lietuvių ir vis dar užpildo Marijos aukšt. mokyklos auditoriją, kai tuo tarpu kiti minėjimai ribojasi savo nariais ir susirenka vos šimtinė dalyvių.

Ankstyesniais metais, čia pat Chicagoje, Lietuvių Bendruomenės junginiai ruošdavo net kelis minėjimus, kiekvienas atskirai: apygardos valdyba, Marquette Parko apylinkė, Brighton Parko apylinkė, o truputi toliau — Cicero ir Lemonto apylinkės. Labai gerai, kad minėjimus ruošia kiekviena vietovė, kurioje yra lietuvių ir jų tarpe gavinama Lietuvos nepriklau-

somybės atstatymo idėja. Nesuprantama, kodėl tokioje nedidelėje nausėdijoje, kaip Cicero miestelis, ruošiami du minėjimai: Altos skyriaus ir LB apylinkės. Ar ne geriau būtų nors šį darbą dirbti kartu ir vieninai? Giedame himną ir kartojame žodžius "vardan tos Lietuvos vienybė težydi", o darome atvirkščiai.

LB Vid. Vakarų apygardos pirm. B. Vindašienė.

K. Norvilo nuotr.

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 68 metų sukaktį Chicagoje patį pirmąjį paminėjo JAV LB Vidurio Vakarų apygardos valdyba, pirmininkaujama Birutės Vindašienės. Minėjimas įvyko vasario 2 d. Jaunimo centre, Chicagoje. Pagerbiant žuvusius kovotojus, padėtas vainikas prie Laisvės kovų paminklo, kur reikšmingą žodį pasakė B. Vindašienė, o visi dalyviai

sugiedojo Marijos giesmę. Susirinkus į salę, minėjimą pradėjo pirm. B. Vindašienė, vadovavimą perleisdama sekretorei Danguolei Ilginytei.

Įnešus vėliavas, sugiedotas Amerikos himnas, vadovaujant "dainuojančioms žemaitėms" (B. Stravinskiai, A. Underienė ir D. Varanauskienė), maldą sukalbėjo kun. J. Vaišnys, SJ, nepriklausomybės paskelbimo aktą perskaitė Rima Polikaitytė. Minėjime dalyvavo gen. konsulė Juzė Daužvardienė ir naujasis gen. konsulas Vaclovas Kleiza, taręs iškilmei pri-

Gen. kons. V. Kleiza
K. Norvilo nuotr.

taikytą žodį. Pagrindinis kalbėtojas buvo JAV LB Krašto valdybos pirm. pavad. rašytojas Vytautas Volertas. Savo kalboje palygino praeities dienas, kada Lietuvos valdomos žemės siekė Maskvos vartus, o dabar tai pačiai Maskvai vergauja visa lietuvių tauta.

Vytautas Volertas
K. Norvilo nuotr.

Priminė kunigaikščių tarpusaves kovas ir dabartinius išėivijos lietuvių nesutarimus, silpninančius kovą, siekiant aukščiausio tikslo — Lietuvos nepriklausomybės. Stebėjosi vienos galingos Amerikoje grupės pastangomis, suniekinti išėiviją, bendradarbiaujant su Maskvos KGB, neva ieškant karo nusikaltėlių. Minėjo ir dėkojo šio reikalo gynėjams, ypač adv. Povilui Žumbakiui, profesionaliai ir įstatyminiai ginančiam ne teisingai apkaltintus žmones. Jo kalba, palietus praeitį ir dabartį, buvo šviežia aktualių klausimų nagrinėjimu. Susirinkusieji sukėlė ovacijas, tuo atlygindami jam už įdėtą triūsą ir netrumpą kelionę.

Meninėje programos dalyje tautinių šokių grupė, vadovaujama Rasos Paskočimienės, daina pritariant Dainavos ansamblio chorui, pašoko Aušrelę, o vieni šokėjai — Pasiutpolkę, Per giria, šokių pynę ir užbaigė tradiciniu Malūnu.

Po to, Dainavos ansamblio choras (apie 40 asm.), vadovaujamas tos pačios Rasos Paskočimienės, akompanuojant Manigirdui Moteikaičiui, padainavo 6 patriotines dainas, koncertą užsklendęs Maironio Lietuva brangi. Publika nuoširdžiai paplojo ir šauksmais padėjo už tokį puikų programos išpildymą.

Minėjimas baigtas visiems sugie dojus Lietuvos himną. Programos išpildytojus, rengėjai apdovanojo gėlėmis. Minėjimas buvo neištęstas, sklandžiai prarastas su gera programa ir teuztrūko nepilnas 2 val. Dalyvavo apipilnė salė žmonių.

Šis Lietuvos nepriklausomybės minėjimas Chicagoje buvo šiais metais pats pirmasis, o ateityje ateina ir kiti minėjimai. Vasario 9 d. minėjimą ruošia Korp! Neo-Lithuania Chicagos skyrius 2 val. p. p. Lietuvių taut. namuose. Paskaitą skaitys istorikas Jonas Dainauskas, o meninę programą — Vaivos sambūris. Tą pačią dieną Cicero Altos skyrius minėjimą ruošia parapijos salėje. Paskaitą skaitys dr. Leonas Kriaučeliūnas, A. L. Tautinės s-gos pirmininkas.

Vasario 15 d. tradicinį minėjimą ruošia Jaunimo centro valdyba kavinėje, o vasario 16 d. 2 val. p. p.

Marijos aukšt. mokyklos auditorijoje, minėjimą ruošia Chicagos lietuvių taryba. Čia kalbės gen. konsulas V. Čekanauskas ir laikraščio "Chicago Tribune" redaktorius H. Tyner. Bus ir meninė dalis.

GEN. KONSULĖS JUZĖS DAUŽVARDIENĖS PAGERBIMAS

ALT S-gos Chicagos skyriaus valdyba š. m. kovo 1 d. Lietuvių tautiniuose namuose, ruošia gen. konsulės Juzės Daužvardienės pagerbimą-banketą. Kaip žinoma, Juzė Daužvardienė nuoširdžiai ir išstvermingai atstovavo Lietuvai ir lietuviams visą penkiasdešimtį. Pradžioje talkino savo vyrui gen. konsuliu dr. Petru Daužvardžiui, o jam mirus perėmė Lietuvos gen. konsulo pareigas ir pareigingai bei sumaniai atstovavo mūsų interesus diplomatų tarpe. Amžiaus naštai slegiant ir sveikatai silpnėjant, prašėsi atleidžiama. Į pagerbimą atvyksta gen. konsulas Anicetas Simutis iš New Yorko.

Į banketą stalai ar vietos rezervuojamos šiais telefonais: 460-2123 arba 737-1920. Patartina vietas užsisakyti iš anksto, nes salė talpina ribotą kiekį svečių.

POSĖDŽIAVO LIETUVOS KRIKŠČIONYBĖS JUBILIEJUI RUOŠTI KOMITETAS

Lietuvos krikšto 600 metų sukakčiai paminėti komitetas, pirmininkaujamas pedagogo Jono Kavaliūno, š. m. vasario 2 d. Jaunimo centre, Chicagoje, buvo susirinkęs posėdžio ir apžvelgė įvykdytus darbus bei aptarė tolimesnius ėjimus. Dalyvavo 12 komiteto narių ir 4 spaudos atstovai.

Lietuvos krikščionybės jubiliejui paminėti komitetas susideda iš kelių pakučių: vadovas — vyskupas Paulius Baltakis, OFM, koordinatorius — kun. Kazimieras Pugevičius, garbės komitetas (įeina visi lietuviai vyskupai, dipl. šefas ir atstovas prie Vatikano), centrinis komitetas, vadovaujamas dr. Lino Sidrio ir vykdomasis komitetas, pirmininkaujamas Jono Kavaliūno.

Atrodo, kad vykdomasis komitetas, kaip ir pats pavadinimas įtaigoja, yra atsakingas už tinkamą jubiliejaus minėjimo įvykdymą išėivijoje. Romoje ir ok. Lietuvoje jubiliejaus ruošia ir miėjimų pravedimu rūpinasi ten sudaryti atitinkami komitetai.

Jonas Kavaliūnas šiame posėdyje prašė patvirtinti lėšas ir atliktus susitarimus, daugiau laiko reikalaujantiems projektams: knygų rašymui ir leidimui, jubiliejinio medalio kalimui,

(Nukelta į 12 ps1.)

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkas J. Mažeika

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĖ — ĮSITIKINSITE.

CHICAGO

(Atkelta iš 11 psl.)

pašto ženklų projektui ir t. t. Visi pirm. Jono Kavaliūno atlikti ėjimai buvo užgirti ir lėšos patvirtintos.

Posėdis, trukęs 3 val., vos spėjo visą darbotvarkę išsemti. Tai nuopelnas pirm. J. Kavaliūno, kuris nenukrypdamas į šalis, sugebėjo diskusijų metu pasakyti mintis susumuoti ir paversti nutarimais. Žurnalistams įteikė daug medžiagos, su kuria susipažinus, teks dar grįžti, o tuo tarpu tik parašiau apie posėdį, kaip įvykusį faktą.

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Chicagos Lietuvių Tarybos Lietuvos Nepriklausomybės Vasario 16-šios šventės minėjimas įvyks šia tvarka:

Šeštadienį, vasario 15 d., 12 val. vėliavų pakėlimas ir žuvusiųjų pagerbimas Jaunimo Centro sodelyje.

Sekmadieį, vasario 16 d.:
10:15 val. š. P. M. Gimimo parapijos bažnyčios aikštėje vėliavų pakėlimas.
10:30 val. pamaldos š. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. Šv. Mišias atnašauja ir pamokslą sako vysk. V. Brizgys. Gieda parapijos choras, diriguojamas A. Lino. Vargonais groja A. Eitutytė. Solistai Margarita ir Vaclovas Momkai.

10 val. pamaldos Liet. Ev. Liut. Tėviškės parapijoje. 11 val. Ziono Liet. Ev. Liut. ir vasario 23 d. 10 val. pamaldos Liet. Ev. Reformatų bažnyčiose. Pamaldas laiko: vysk. A. Trakis, kun. J. Juozupaitis ir kun. St. Neimanas.

Akademinė dalis 2 val. p. p. Marijos Aukšt. Mokyklos auditorijoje.

Kalbėtojai: Lietuvos gen. kons. Vaclovas Kleiza, "Chicago Tribune" redaktorius Howard Tyner ir pagrindinis kalb. Los Angeles gen. kons. Vytautas Čekanauskas.

Meninėje programoje: Lietuvių meno ansamblis "Dainava", dirig. Rasa Paskeičienė ir taut. šokių grupė "Grandis", vadovė J. Smieliauskienė.

Lietuvių visuomenė ir organizacijos yra kviečiamos gausiai dalyvauti. Organizacijos pamaldose ir akademine dalyvauja su savo vėliavomis.

Chicagos Lietuvių Taryba

ARTIMIAUSI RENGINIAI

Koncertas

Amerikos Lietuvių Tautinės s-gos Chicagos skyrius š. m. vasario 23 d. 3 val. p. p. Jaunimo centro didž. salėje, Chicagoje, ruošia Los Angeles vyrų kvarteto koncertą. Kvartetui vadovauja Aloyzas Jurgutis, chigagiečiams gerai pažįstamas muzikas, Dainavos ansamblio buvęs vadovas.

Los Angeles vyrų kvartetas pirmą kartą dainuos Chicagoje, todėl nepraleiskime progos pasiklausti ir pasidžiaugti tolimais svečiais. Girdėjusių teigimu, šis kvartetas yra gerai pasiruošęs ir vertas visų dėmesio.

Rengėjai visus kviečia atsilankyti ir bilietus iš anksto įsigyti Vaznelių prekyboje, o koncerto dieną prie įėjimo (jei dar bus). Pelnas, jei jo bus, skiriamas Dirvai paremti.

★

Margučio ruošiamas koncertas įvyks š. m. kovo 9 d. 3 val. p. p. Jaunimo centro salėje. Programą atliks solistė Guoda Puzinauskaitė, gyvenanti Washingtono

AUSTRALIJOS LIETUVIAI

Antanas Laukaitis

TEATRŲ FESTIVALIS

Kalėdų švenčių metu Melbourne vyko Australijos lietuvių teatrų festivalis, kuriame dalyvavo Sydnėjaus, Adelaidės ir Melbourne teatrai. Visi vaidinimai vyko Lietuvių Namuose. Tokie festivaliai vyksta kas antri metai ir pradžia buvo padaryta Sydnėje. Šiuos festivalius globoja LB Krašto valdyba. Melbourne visus paruošiamuosius darbus ir koordinaciją tvarkė D. Baltutienė. Po visų parengimų Lietuvių Namuose vyko užbaigos vakarienė, kurios metu artistus ir vadovus sveikion D. Baltutienė, prel. P. Vaseris, LB apyl. pirm. R. Šemetas, A. Baltrukonienė, režisieriai: E. Šidlauskas, V. Opulskis, J. Dambrauskas ir Sydnėjaus grupės vadovas V. Šliteris. Vaidinimų metu didžioji Lietuvių Namų salė buvo pilna žiūrovų, kas rodo, kad festivalis Melbourne turėjo didelį pasisekimą.

Festivalį pradėjo Adelaidės teatras VAIDILA, pastatydamas V. Miliūno vieno veiksmo pjesę STOTIS. Autorius Lietuvoje reiškiasi kaip novelistas ir dramaturgas ir yra buvęs VAIDILOS ir vėliau Vilniaus dramos teatro aktorius. Veikalą režisavo ir dekoracijas sukūrė V. Opulskis. Garsų efektai S. Gusčiaus. Veikale yra pavaizduojama traagiški įvykiai Lietuvoje. Scenoje vaidino keturi aktoriai ir buvo suvaidinta labai gerai.

Su antruoju pastatymu pasirodė Sydnėjaus ATŽALA, suvaidindama du veikalus: Alg. Landsbergio vieno veiksmo dramą SUDIJEV MANO KARALIAU ir A. Čechovo vieno veiksmo komediją JUBILIEJUS. Pirmajame veikale dalyvavo tik du aktoriai, tai pats režisierius J. Dambrauskas ir O. Maksvytienė. Spektak-

aplinkėse ir klarnetistas dr. Ramūnas Kireilis, Denverio universiteto profesorius. Akompanuos dr. Raminta Lampsatyte-Kollars, Hamburgo univeristeto profesorė.

Bilietai gaunami Margučio raštinėje (2615 W. 71 St.) ir Vaznelių prekyboje (2501 West 71 Street).

★

Draugo ruošiamas koncertas įvyks kovo 16 d. Marijos auditorijoje.

Programą atliks solistas Algirdas Voketaitis ir solistė Daiva Mongirdaitė, o taip pat gros ir simfoninis kvartetas.

Bilietai gaunami Vaznelių prekyboje.

Visi kviečiami dalyvauti.

lio scena buvusioje D. P. stovykloje, kur aktoriai repetuoja vaidinimus, tikriau pasakius savo ateičiai, karalių Dovydą. Šis veikalas buvo atliktas tikrai meistriškai.

Antrąjį veikalą režisavo taip pat J. Dambrauskas ir ši komedija, kurioje buvo pavaizduota ruošimasis švęsti banko jubiliejų, buvo pastatyta ir suvaidinta labai gerai, sukeliant daug juoko žiūrovų tarpe. Dekoracijos J. Janavičienės, administratorius V. Šliteris.

Pabaigai šeimininkai, Melbourne AUŠRA suvaidino J. Vilkutaičio AMERIKA PIRTYJE. Šis veikalas pirmą kartą buvo pastatytas 1899 m. Palangoje, vėliau dažnai vaidinta ir Lietuvoje. Melbourne teatralai mėgėjai, neturėdami profesionalų, kaip kad Adelaidė ir Sydnėjus, ši, gana sunkų veikalą, sugebėjo pastatyti gerai, įdėdami labai daug pastangų ši veikalą paruošti šiam festivaliui. Režisierius E. Šidlauskas, padedant jo žmonai M. Šidlauskienei.

Technikinį personalą sudarė: L. Lipčienė, E. Šeikienė ir A. Butkutė. Rūbais rūpinosi M. Szmelter ir V. V. Sivickienė, apšvietimu — J. Balčiūnas.

III PAS. LIET. SPORTO ŽAIDYNĖS

Paskutiniosios 36-sios Sporto šventės metu Sydnėje, vyko ir ALFAS Sporto S-gos atstovų suvažiavimas. Be kitų eilinių sporto reikalų Australijoje plačiai buvo diskutuojama būsimosios 1988 metais III-sios Paš. Lietuvių Sporto šventės reikalai. Nors iki to laiko dar yra likę virš dviejų metų, tačiau jau dabar yra plačiai šis reikalas gvildinamas. Ši šventė-žaidynės įvyks 1988 metais gruodžio 26-31 dienomis Adelaidėje, kur tuo metu vyks ir Australijos Lietuvių Dienos. Šiai šventei parengti jau dabar yra sudarytas Organizacinis komitetas, susidedantis iš: pirm. J. Jonavičiaus ir narių: St. Urnevi-

čiaus, S. Visockio, A. Skipario, P. Andrijaičio ir R. Sidabro. Ryšinininku tarp Australijos įstaigų, biznių ir kitų institucijų, yra pakviestas V. Ramonaitis. Pagal patiekta sąmatą visoms išlaidos padengti reikalinga virš 32,000 dol.

SOVIETŲ PLANO NEPRIĖMĖ

Vakarų Australijos valstijos premjeras B. Burke pranešė, kad jo vyriausybė nepriėmė Sovietų pasiūlymo pastatyti sausą prieklauką "dry-dock" Albany ar Bunbury vietovėse. Šiam sovietų planui labai smarkiai priešpriešino estų, latvių ir lietuvių sąjunga HELLP, o taip pat ir kitos patriotinės australų organizacijos. Sovietų pasiūlymą rėmė kai kurių ir komunistinių pažiūrų unijos ir kai kurios biznio firmos. Atsakydamas į šį pasiūlymą, premjeras pareiškė, kad be žvejybos, sovietų laivai turi ir kitas (šnipinėjimo) pareigas ir dėl to jis negali jiems leisti įsikurti V. Australijoje. Tokie sovietų pasiūlymai buvo atmesti ir Victorijos bei Tasmanijos valstijų vyriausybių.

GYVAČIŲ GAUDYTOJAS

Victorijos valstijos Werribee apylinkėse buvo surengta gyvačių medžioklė. Po lietingųjų dienų ten privedo tiek gyvačių, kad žmonėms buvo nesaugu ir iš namų išeiti. Melbourne priemiestyje Altonoje gyvena žinomas nuodingųjų gyvačių gaudytojas Alf. Karašauskas, kuris savo drąsa ir vikrumu jas gaudant, yra pasižymėjęs australų tarpe. Į šią medžioklę ir jis buvo pakviestas. Gyvatės turėjo būti sugautos ir pristatytos laboratorijoms gyvos, nes iš jų yra daroma serumai. A. Karašauskas sugaudė daugiausiai ir už tai gavo skirtą premiją, o vietos gyventojai jį gerai pavaišino.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

SEIMINĖ IR PREZIDENTINĖ LIETUVA

JONAS ŠVOBA

Nepriklausomos Lietuvos istoriniai įvykiai. Išleido Vilties leidykla. Mecenatas — ALT S-gos Detroito skyrius. 424 psl. kietais viršeliais. Kaina 10 dol. Gaunama Dirvoje ir pas knygų platintojus.

— A T K I R P T I —

DIRVA

P. O. Box 03206
Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu 10 dol. ir prašau atsiųsti man Jono Švobos knygą Seiminė ir prezidentinė Lietuva.

Pavardė ir vardas

Adresas

Sydnėjaus veteranai tautinių šokių šokėjai J. Pullinen ir N. Venclovienė sporto šventės atidaryme.

O vistik ne Vilniuje!

Juozas Žygas

Daug skirtingų nuomonių ir ginčų sukels numatytas Lietuvos krikšto minėjimas. Dėl paties minėjimo mes daug ko pakeisti negalime, Lietuvos vyskupai ir tikintieji (mūsų neatsiklausę) nutarė ir rengiasi 1987 m. minėti 600 m. krikšto jubiliejų. Gal jų sąlygose reikia? Gal jiems tai naudinga? Yra sakoma, kad skęstantis ir už šiaudo griebiasi. Gal būt tas krikštas ir jo minėjimas, ir yra tas šiaudas, už kurio griebiamasi. Mes gerai žinome, kad Lietuvoje religija yra smarkiai varžoma ir persekiojama. Tad Lietuvos katalikų Bažnyčios vadovybė ieško būdų kaip išsilaikyti ateizmo jūroje, kaip atsverti tą nuolatine propagandą. Tam tikslui reikia pakelti žmonių nuotaiką, kad nebūtų amžinoje neviltyje, kad užmaskuotų pasaulio jais nesidomėjimą. Ne tik pasaulis, bet ir Bažnyčios vadovybė didelio susidomėjimo jais nerodo. Ne tik nerodo susidomėjimo, bet ir nesuteikia jokios moralinės pasparties. Neskaitant vieno kito žodžio, kurį nėra paremti darbai! Nežiūrint visokios gražbylostės apie tariamą palankumą, dar nei kardinolo skrybėlės negalime sulaukti. O būtų didelė paskata kovojančiai bažnyčiai! Kaip pajuokai tą skrybėlę gavo persenęs latvių vyskupėlis, kuris veik niekam neatstovauja. Ne tik niekam neatstovauja, bet

net bendradarbiauja ir pataikauja okupantui. Pasirodo, šiuo atveju ir Vatikanas prašovė pro šikšnelę. Viso pasaulio pajuokai... tas kardinolas buvo apdovontas Lenino premija. Ir kas dabar gali sakyti, kad ten yra bažnyčia persekiojama... jeigu kardinolas net premijomis apdovojamas!

O gal tai buvo savotiškas perspėjimas Lietuvos katalikams, kad jūs ten per daug triukšmo nekeltumėte: su visokiomis kronikomis, kurios ir bažnytinę hierarchiją pavanoja, tik bereikalingą triukšmą keliate. Mes gerai prisimename kardinolą Mindzentę, kuris buvo nemėgiamas už triukšmo kėlimą, gal prie tokių priklauso ir vysk. J. Steponavičius bei kiti lietuvių dvasiniai vadai. Neseniai praėjęs šv. Kazimiero minėjimas gal irgi neišjudino Lietuvos tikinčiųjų masių. Šiaip ar taip, šv. Kazimieras nors ir gediminaitis, bet lenkiškoje aplinkoje gimęs ir augęs, gana svetimas lietuvių širdžiai. Lietuva, vadinama Marijos ir kryžių žemė, davusi ir tebeduodanti tūkstančius kankinių — neturi savo šventojo. Taip ir praėjo 600 metų niekuo nepažymėti ir niekuo neapvainikuoti. Tad minėjimų rengėjai turės gana sunkias pareigas sukelti visuomenės eutuziazmą. Iš pareigos, solidarizuodami su pavergta tauta, ir mes prie to minė-

jimo prisidėsime — nors didelio džiaugsmo ir nėra.

Nuoskaudų esame per daug patyrę, kad būtų galima lengvai užmiršti. Per šimtus metų kryžiaus vardan mūsų žemės buvo terojamos ir lietuviškos gentys naikinamos. Dabar sakoma, kad tai buvo klaida. Kryžiaus karai buvo oficialiai skelbiami, tad iš ten pat dabar oficialiai ta klaida turėtų būti pasmerkta. Už padarytas skriaudas reikia atsiprašyti. G. Galileo atveju tai yra viešai padaryta ir prie klaidos prisipažinta. Reikia manyti, kad mūsų atveju to niekas nedarys... gal ir nereikėtų, bet tos klaidos ir toliau tęsiamos. Iš ten, iš kur lauktumėme moralinės paramos, deja, jos nesulaukiame. Ne tik moralinės paramos, bet ir teisybės!

Iš Lietuvos atėjusios žinios praneša, kad minėjimas bus Kaune, o ne Vilniuje. Tuo reikalu mūsų spaudoje buvo taip pasisakyta: "Išėivijai skirto vyskupo Pauliaus Baltakio buvo pareikšta, kad okup. Lietuvoje centrinis krikšto minėjimas bus ruošiamas Kaune. Nurodyti ir kai kurie motyvai, jų skaičiuje sakoma, kad Vilniuje šiuo metu nesą didesnės bažnyčios, kurioje būtų galima toki minėjimą ruošti. Esą tam reikalui geriau tiksianti Kauno arkikatedra..."

Čia mums ir užkliūna... Kaunas, kad ir didelis miestas, vis dėlto ne Vilnius. Ir pirmasis Mindaugo, ir antasis Jogailos krikštas buvo ne Kaune, (...). Šiuo atžvilgiu Vilniaus jokiū būdu negalima pakeisti Kaunu ar kuria kita Lietuvos vietoje. Jei tai būtų padaryta, būtų nusikalsta prie Lietuvos istoriją.

Kur tokio sumanymo paslaptis glūdi, šių eilučių autoriui nėra žinoma. Gal tokia dabartinių okupantų valia? Jeigu taip, tektų Lietuvos ir išėivijos katalikams griežtai protestuoti. O gal tai kai kurių lenkų "patriotų" užmačios? Jie vis dar negali pamiršti mūsų Vilniaus ir nesislepia norį jį "atgauti" (Draugas, 1986. I. 7). Labai tiksliai ir teisingai išsireikšta. Kol tos intencijos bus mums neaiškios, kol bus abejonių, tol negali būti džiaugsmingos nuotaikos minėjimo rengimui. O pagrindo įtarimams ir abejonėms turime daug. Praeityje esame patyrę per daug nuoskaudų. Priskyrimas Vilniaus Lenkijai 1925 m. konkordatu buvo mums labai "draugiškos institucijos" labai nedraugiškas veiksmas. Jeigu teritorija buvo ginčytina, tad neturėjo moralinės teisės tokį sprendimą daryti. O dabar,

pritrūko nervų tą klaidą atitaisyti. Grabaliojamasi už kažkokio neva "okupacijos nepripažinimo".

Jeigu jau anksčiau cituotas "Draugo" vedamasis labai aiškiai pasisakė, tai PLB rašinys, tilpęs "Drauge" 1986. I. 26 d., pradeda viską į "bovelną" vynioti. "PLB valdybos kreipimasis į šv. Tėvą sekė PLB Visuomeninių reikalų komisijos instrukcija kraštų Lietuvių Bendruomenėms. Jos visos (18) paprašytos iki š. m. kovo 4 d. šv. Kazimiero šventės, pasiūsti popiežiui prašymus dėl Vilniaus arkivyskupijos priskyrimo Lietuvos bažnytinei administracijai. Instrukcijoje nurodyta, jog į šv. Tėvą būtina kreiptis mandagiai, su pagarba ir pasitikėjimu, nes jis jau aiškiai yra parodęs (sic!) lietuvių tautos nuotaikų supratimą. Patarta nekaltinti lenkų, nors jie ir būtų to užsipelnę... (...). Šio priskyrimo ir pripažinimo šventasis Sostas nepakeitė nei 1939 m., kai Vilnius buvo sugražintas Lietuvai, nei 1945 m., kai buvo nustatyta nauja Lenkijos rytinė siena, nei 1972 m. (gal ši data yra klaidingai nurodyta? J. Ž.), kai jis pats priskyrė Lenkijos bažnytinei administracijai Lenkijos valdomas Vokietijos žemes ir net sovietų valdomą Mažąją Lietuvą. Vatika-

nas iki šiol Vilniaus arkivyskupiją oficialiai laiko Lenkijos žeme, o Vilnių — Lenkijos miestu". Štai čia gal ir yra atsakymas, kodėl ne Vilniuje? Kaip būtų galima Lietuvos krikšto minėjimą rengti Lenkijos mieste! Tik aš čia jau ir nesuistavaliuju... kur yra tas visą laiką minimas "mūsų reikalų supratimas ir palankumas"?!
Tame PLB aplinkraštyje per keletą sykių nurodyta, padėkoti, tik labai neaišku, "kad pradžioje tinka jam už ką dėkoti! Tos padėkos ir mandagumo mes visą laiką mokomi, nuo pat vaikystės. "Tik neužmiršk pabučiuoti ranką ponui... pabučiuok ranką klebonėliui". Kepures nusiėmę vaikštomė ir rankas bučiuojame: tai vis vergijos ir baudžiosvos palikimas, giliai įėjęs į mūsų prigimtį, ir negalime juo atsikratyti. Čia man prisimena scena iš P. Vaičiūno "Naujųjų žmonių", kur su nostalgija apie tuos gerus baudžiosvos laikus kalbama: "... ant šito medžio ponas grapas — mano senelį pakorė... ale tai geri laikai bu-vo!"

• PERKANT IR PARDUODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

Taupa

Lietuvių kredito kooperatyvas
18022 Neff Road
Cleveland, Ohio 44119

TAUPYKITE IR SKOLINKITĖS

vieninteliame lietuvių kredito kooperatyve Ohio valstijoje.

Palūkanos už sutaupas:

Term. indėliai (\$3,000 +)	Metinis Prieaugis
6 mėn.	8.14%
12 mėn.	8.4%
18 mėn.	8.94%
30 mėn.	9.2%
Spec. sąskaita	7.12%
Reg. taup. s-ta	6.1%

Skoliname:

asmeniniams reikalams, automobilių pirkimui, namų pagerinimui, ir morgičiams.

Smulkesnės informacijos suteikiamos TAUPOS įstaigoje.

PARDUODAME PINIGINES PERLAIDAS (MONEY ORDERS) PRIIMAME MOKESČIUS UŽ ELEKTROS, ŠILDYMO, TELEFONO IR VANDENS SĄSKAITAS.

SKOLINAME NAMŲ PAGERINIMUI IR NAMŲ PIRKIMUI (MORTGICIAM).

TAUPOS DARBO VALANDOS

Antradieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais: nuo 10:00 val. r. — 2:00 val. p. p.
Penktadieniais nuo 2:00 val. p. p. — 7:00 val. vak.

adv. A. Širvaičio įstaigos patalpose Lietuvių namuose.

SEKMADIENIAIS

11:00 val. r. — 1:00 val. p. p.
Dievo Motinos parapijos patalpose (centrinėje TAUPOS būstinėje).

VISOS SANĖAUPŲ PŪLNAI APDRAUSTOS SU NATIONAL DEPOSIT GUARANTEE CORPORATION

Jaunosios Lietuvos korporacijos filisteriui

A. A.

Dipl. mišk. MYKOLUI GURECKUI

mirus, jo žmonai ELENAI, sūnams RIMANTUI ir ANDRIUI, pusseserėms p. VARANKIENEI Chicagoj, jos seseriai Kanadoj ir visiems giminėms, reiškiamo mūsų nuoširdžią užuojautą.

Nuliūde

Ida Karazijienė,

duktė Dalia ir Antanas Lauciai su šeima,

agr. Juozas Karazija

Brangiam vyrui, Neprikl. Lietuvos savanoriui

A. A.

VINCUI ČEPUKAIČIUI

mirus, jo žmonai ANTANINAI PINKUVIENEI-ČEPUKAITIENEI ir giminėms reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

St. ir L. Keženiai

O. ir M. Naumanai

Urs. Grincienė

I. Jurgeliūtė-Gomolka

G. ir A. Karsokai

• **Lietuvių namų bendrovės** (Lithuanian Village, Inc.) metinis akcininkų susirinkimas įvyks vasario 23, sekmadienį, 12 val. Lietuvių namų salėje. Metiniame susirinkime kasmet renkami keturi direktoriai. Nominacijų komisija, kurią sudaro pirmininkė Ona Jokūbaitienė ir nariai — Jonas Gudėnas, Vytenis Miškinis, Stasys Mačys ir Antanina Puškoriūtė, vasario 4 dieną pranešė namų bendrovės direktorių tarybai, kad kvietimai kandidatuoti į direktorius buvo išsiųsti 54 akcininkams. Iš jų septyni asmenys sutiko kandidatuoti: Eugenija Bernotienė, Romualdas Bublys (dabartinis bendrovės pirmininkas), Vytautas Čyvas, Rūta Degutienė bei dabartiniai direktoriai — Juozas Duleba, Algis Matulionis ir Vytautas Ramonis. Taisyklės leidžia akcininkų visuotinio susirinkimo metu kandidatų sąrašą papildyti, jeigu atsiranda norinčių kandidatų į direktorius.

Vasario 4 posėdyje direktorių taryba peržiūrėjo ir priėmė namų ir Lietuvių klubo metines apskaitas, patikrino verslo operacijas bei namų remonto darbus. Abidvi bendrovės — Lithuanian Village, Inc. ir Lietuvių Amerikos piliečių klubas ekonomiškai yra stiprios. Jų operacijas sėkmingai vykdo vicepirmininkas Vytautas Sniečkus. Operacijų ir izdo atskaitomybę veda Algis Matulionis.

Namų patalpomis veltui naudojasi visos lietuvių organizacijos, o Lietuvių klubas su metine premija ir progine parama jaunimo, švietimo ir kitoms organizacijoms kasmet išleidžia apie \$5,000. Klube 1985 metais buvo 2050 registruotų narių.

Pirmininkas R. Bublys vasario 4 posėdyje padėjo savo pavaduotojui ilgamečiui bendrovės vicepirmininkui Zenonui Dučmanui ir visiem direktoriam už bendrovės gerovei skirtą laiką ir už darnų darbą.

Lietuvos kariuomenės kūrėjas savanoris a. a. Vincas Čepukaitis vasario 1 d. buvo palaidotas Visų Sielų kapinėse. Prie karsto maldas skaito kun. J. Sukackas, S. J., toliau stovi W. Jakubs, našlė Antanina Čepukaitienė, J. ir V. Cizaliai, V. ir B. Augina, I. Gomolkiene. V. Bacevičiaus nuotr.

CLEVELANDO PARENGIMAI

• **VASARIO 16 D.** Nepriklausomybės šventė. Ruošia Amerikos Lietuvių Taryba ir Lietuvių Bendruomenė. 4 val. p. p. Dievo Motinos parapijos salėje.

• **KOVO 2 D.** 2:30 val. p. p. Lietuvių Namuose VLIKo vicepirmininko Liūto Griniaus pranešimas apie pabaltiečių žygį Skandinavijoje. Rengia Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius.

• **KOVO 9 D.** 12 val. Dievo Motinos parapijos kavinėje Kredito kooperatyvo Taupanarių metinis susirinkimas.

• **KOVO 16 D.** Kaziuko murgė Dievo Motinos parapijos salėje.

• **KOVO 22 D.** Šv. Kazimiero lit. mokyklos koncertas Dievo Motinos parapijoje.

• **BALANDŽIO 12-13 D.** Židinio parengimas.

• **BALANDŽIO 26 D.** Hamiltono Mergaičių "Aidas" ir Clevelando dainos muzikos vieneto "Uzdainuokim" jungtinis koncertas.

• **GEGUŽES 11 D.** Šv. Kazimiero lit. mokyklos Motinos Dienos minėjimas.

• **GEGUŽES 17-18 D.** Ateitininkų šeimos šventė.

• **GEGUŽES 24, 25, 26 D.** Grandinėlių šokėjų-muzikantų sąsąskrydis ir koncertas.

• **BIRŽELIO 1 D.** Šv. Kazimiero lit. mokyklos mokslo metų baigimas.

• **BIRŽELIO 15 D.** Onos Mikulskienės kanklių studijos mokinių koncertas Lietuvių namuose.

• **PATRIA prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.**

PIRMĄ KARTĄ IŠ CLEVELANDO Į LIETUVĄ

Mes rezervuojame vietas kelionei į Lietuvą, tiesiog iš Clevelando, gegužės mėn. 19 d. ir rugsėjo 17 d.

Skrendame Lufthansa lėktuvais.

Skambinti: (216) 951-2232
VIP TRAVEL SERVICES

(prašykite Sonia)

MES KALBAME LIETUVIŠKAI.

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą iūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PASALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽINGAI.

Dengiame stogus apartamentams, Hot roofs. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius. dedame po stogu kablius kontroliavimui ledo užsikimšimo. Taip pat atliekam dailidės darbus.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

Superior Savings ASSOCIATION

MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ SANTAUPŲ INDĖLIUS

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki
\$ 100,000.00

PASKOLOS TEIKIAMOS:

- namams pirkti,
 - rezidenciniams ir komerciniams pastatams statyti,
 - namų remontams,
 - kvalifikuotų studentų mokslui
- Smulkesnių informacijų dėl taupomųjų indėlių ir paskolų sąlygų teiraukitės

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS: Kasdien nuo 9:00 iki 4:00, penktadieniais 9:00 iki 6:00; šeštadieniais 9:00 iki 2:30.

VASARIO 16-SIOS MINĖJIMAS CLEVELANDE

Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 68 metų sukakties minėjimas Clevelande įvyks sekmadienį, vasario mėn. 16 d. šia tvarka:

9:40 val. vėliavų pakėlimas prie paminklo Dievo Motinos parapijos aikštėje. Iškilmingos šv. Mišios: 10:00 val. Dievo Motinos parapijos šventovėje;

10:30 val. šv. Jurgio parapijos šventovėje.

Iškilmingas minėjimas 4 val. p. p. Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Kalbės Ohio valstijos senatorius G. suhadolnik ir prof. dr. A. Klimas iš Rochester, N. Y. Tema: "40 vilties ir laukimo metų".

Meninę dalį atliks Grandinė ir Dievo Motinos parapijos choras. Įėjimas į minėjimą visiems veltau. Visos organizacijos prašomos dalyvauti pamaldose ir minėjime su vėliavomis ir visi lietuviai maloniai kviečiami gausingai atsilankyti. Minėjimo metus bus renkamos aukos pagal aukotojų valią.

Minėjimą rengia LB Clevelando Apylinkės ir ALT Clevelando skyriaus valdybos.

• **Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Clevelando skyriaus visuotinis narių susirinkimas** yra kviečiamas š. m. vasario 22 dieną 6 valandą po pietų Lietuvių Namuose, čiurlionio ansamblio kambaryje, 877 E. 185 gatvėje.

Darbotvarkėje: valdybos veiklos, išdininko ir kontrolės komisijos pranešimai, diskusijos dėl pranešimų, naujos skyriaus valdybos ir kontrolės komisijos rinkimai.

Susirinkime teks aptarti ir skyriaus atstovų pasiuntimas į Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos seimą, kuris įvyks Los Angeles mieste, Kalifornijoje, gegužės 24 ir 25 d.

Po susirinkimo, Vasario 16-sios prisiminimas ir vaišės.

Skyriaus valdyba kviečia visus narius ir prijaučiančius dalyvauti.

• **Tėvynės Garsų radijo** gausi klausytojų šeima Clevelande ir apylinkėje džiaugiasi J. Stempužio įdomiomis programomis.

Vasario 2 d. erdvių skrydžių technologijos inž. Hen-

rikas Bankaitis, dirbęs prie raketų kietojo kuro išradimo ir dabar dirbęs Odisėjo ir Galilėjo skrydžių projektuose, matė Challenger erdvėlaivio tragediją ir apie tai įdomiai pasakojo Juozo Stempužio vedamame pokalbyje. Toje pačioje programoje Algis Rukšėnas kalbėjosi angliškai su garsiuoju Clevelando simfonijos choro dirigentu Robert Page apie tautybių liaudies muziką ir jos įvesdinimą plačion amerikiečių visuomenėn.

Vasario 9 d. prof. dr. Jolita Kavaliūnaitė literatūrinėje apybraižoje žvilgtelėjo į Alės Rūtos romaną "Pirmieji svetur". Vasario 16 programą redaguos ir pranešinė Dalia Staniškieinė.

Tėvynės Garsų radijas jau pradėjo 37-sius veiklos metus.

• **Liūtas Grinius**, Vliko vicepirmininkas, kovo 2 d., sekmadienį, 2:30 val. p. p. Lietuvių Namuose padarys pranešimą apie Pabaltiečių laisvės ryžto žygį Skandinavijoje. Įėjimas auka. Rengia ALT Clevelando skyriaus valdyba.

• **Dr. F. Mickevičius** vėl priima reguliariai pacientus pagal susitarimą po naujai atremontuoto pastato Solon Medical Bldg., 32750 Solon Rd., tel.: 248-1032.

Daktaras yra bendrojoje praktikoje ir gydo nervų ligas.

• **Balfo Clevelando skyriaus valdyba**, per išd. Vladą Staškų, atsidėkodama už skyriaus veiklos garsinimą, atsiuntė Dirvai auką 25 dol. Ačiū.

• **Namų modernizavimo paroda** vyks International Exposition Center patalpose (prie Hopkins aerodromo) nuo vasario 12 iki vasario 16 d. Įėjimas 4 dol. Parodoje rodoma daug įdomių dalykų besidomintiems namų modernizavimu.

• **LB Clevelando apylinkės valdyba**, per išd. Vincą Čečį, įteikė Dirvai paremti auką 50 dol. Ačiū.

• **Lietuvių klubo ekskursija** į Robert Page vokalinio vieneto koncertą susilaukė gražaus pasisekimo. Vietoje vieno autobuso užsakyti du. Dar yra laisvų vietų. Norintieji vykti į koncertą prašom skubiai užsiregistruoti klubo rašti-

ALT Clevelando skyriaus metinio susirinkimo prezidiumas. Iš kairės susirinkimo pirmininkas A. Jonaitis, sekr. L. Jokūbaitis ir valdybos pirm. inž. A. Pautienis.

J. Velykio nuotr.

ALT Clevelando skyriaus susirinkimas

Sausio 26 dieną, šv. Jurgio parapijos svetainėje, įvyko Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando skyriaus metinis susirinkimas, kuriame trisdešimts du įgaliotiniai atstovavo aštuoniolika organizacijų. Susirinkimo pirmininku pakviestas Amerikos Lietuvių Tautinės s-gos skyriaus pirmininkas Antanas Jonaitis, o sekretoriumi — Linas Jokūbaitis, atstovaujantis Akademikų Skautų Draugijai.

Valdybos pirm. Algimantas Pautienis, atstovams patiekdamas po nuorašą jo paruošto valdybos pranešimo susirinkimui, trumpais brožais paminėjo skyriaus veiklos svarbesnius darbus. Vieši renginiai, kaip tai Vasario 16-tosios minėjimas, ruoštas drauge su LB, Birželio įvykių minėjimas, ruoštas drauge su Pabaltiečių Komitetu, ir Pabaltiečių draugiškumo vakaras (kurio pelnas finansuoja Clevelando Pabaltiečių Komiteto bendrą pabaltiečių laisvinimo darbą), anksčiau spaudoje buvo aprašyti.

Šalia aukščiau minėtų renginių, valdyba atliko eilę kitų darbų, kurie spaudai retai kada perduodami. Pavyzdžiui: pranešimo poskyry "Veikla prieš OSI-KGB sąmokslą", atžymėta, kad buvo sušaukti keli tautybių pasitarimai dėl veiklos derinimo; parašyta eilė laiškų, daugumoje JAV Kongreso nariams ir kitiems pareigūnams, informuojant juos apie esamą padėtį ir prašant talkos, ALT skyriaus prašomi, keli Ohio Valstybės atstovai bei Clevelando

nėje telefonu 531-2131. Koncertas įvyksta antradienį, vasario 25, 8 val. vak. Beck centre, 17801 Detroit Ave. Bilietas drauge su kelione autobusu kainuoja \$10.00 asmeniui. Autobusas paims keleivius lygiai 7 val. vak. prieš Lietuvių namų.

miesto tarybos nariai parašė laiskus JAV prezidentui, prašydami, kad jis suvaldytų OSI siautimą. Laiškai nepasiekė adresatą. Visi atsakymai gauti iš Teisingumo Departamento, kuris užgria OSI veiklą. Keliais atvejais ALT skyrius platino lapelius su laiškų ir telegramų pavyzdžiais įvairiems JAV pareigūnams, artimai bendradarbiaujama su Koalicija už Konstitucinę Teisę ir Saugumą ir su eile tautybių organizacijų.

Poskyry "Kita veikla", išvardinta, kad dalyvauta bendroje veikloje siekiant Jaltos susitarimų atšaukimo, buvo sekama dalis amerikiečių periodinės spaudos ir reaguota dėl netikslių informacijų apie Lietuvą, dalyvauta ALT metiniame suvažiavime Chicagoje, dalyvauta latvių ir estų nepriklausomybės šventėse, o kitos tautybės pasveikintos raštu, per Clevelando Pabaltiečių Komitetą buvo veikiamas dėl JAV Kongreso ad-hoc komiteto Baltijos reikalams praplėtimo, reaguota dėl politinių kalinių persekiojimo Baltijos valstybėse, paremta Baltijos Laisvės Demonstracija ir Koalicija už konstitucinę Teisę ir Saugumą ir išleista informacinio leidinio apie pabaltijo valstybes "Forgotten Yesterday, Remembered Today" antra laida ir išplatinta amerikiečių tarpe, palaikomi ryšiai su eile kitų pavergtų tautų ir amerikiečių antikomunistinėmis organizacijomis.

Diskusijose, didžiausią dėmesį ir susirūpinimą sukėlė OSI įstaigos veikla, kurios kėslams atremti Antanas Jonaitis siūlė organizacijoms, kurios turi gerokas lėšų atsargas, kiek galint daugiau padidinti aukas žinyboms, kovojančioms su O. S. I., nes vėliau gali būti per vėlu.

Tautos Fondo atstovas Henrikas Idzelis susirin-

mui priminė, kad Vasario 16 minėjimo proga gautos aukos, skirtos laisvinimo tikslams, jokių būdu negali būti panaudotos minėjimo išlaidoms padengti. Pirm. Pautienis paaiškino, kad minėjimo išlaidos nepastovios, priklausančios nuo kalbėtojų kelionės, apnavydinimo išlaidų, ir taipogi nuo meninės programos atlikėjų skaičiaus, kelionės išlaidų, ir panašiai. Minėjimo lankytojai pageidauja aukšto rango kalbėtojų ir menininkų, o tas nevisada pigu. Per paskutinius porą metų išsiversta iš sumų, surinktų iš prekybininkų už minėjimo programoje patalpintus skelbimus, bet ateityje to šaltinio gali neužtekti.

Reikalą pastačius balsavimui, nutarta sekantiems metams minėjimo lankytojus prašyti atskiros kuklios aukos išlaidoms padengti.

Skyriaus valdyba palikta pati, ją papildžius pageidautinu trijų asmeių skaičiumi. Nauji nariai: Bronė Tarutienė, Vytautas Stuoģis ir Vytautas Puškorius.

Atstovai Pabaltiečių Komitete: valdyboje: A. Pautienis — pirm., A. Mackuvienė — sekretorė, nariai: Linas Jokūbaitis, T. Juodvalkis ir B. Pautienienė.

Susirinkimas užbaigtas giesme Lietuva Brangi.

Anastazija Mackuvienė

HOUSES FOR SALE

Near Our Lady

3 bedroom bungalow, 1½ bath, aluminum siding, front porch, 42,500.

Groewood dougble 5x5, excellent condition, only 43,000.

Wanted lincense sales person, full or part time, if you like money call me.

GEORGE KNAUS
Realtor

819 East 185 St.
Tel.: 481-9300

DIRVA

REIKALINGOS ŽINIOS APIE SOVIETŲ TRUKDYMUS

Berne, šveicarijoje, balandžio mėn. 15 d. prasidės Helsinkio susitarimus pasirašiusių 35 valstybių ekspertų konferencija žmonių santykiavimo klausimais.

VLIKo valdyba šiais klausimais ruošia memorandumą, kuris bus įteiktas šioj konferencijoj dalyvaujančių valstybių delegacijoms. Memorandumui paremti reikia konkrečių faktų apie sovietų trukdymus:

1. Šeimų susijungimui,
2. Keliavimui (išvykti iš Lietuvos ar ten nuvykti),
3. Susirašinėjimui laiškais su žmonėmis Lietuvoj, ar ištremtais,
4. Dovanų pasiuntimui (muitai ir kiti suvaržymai), ir
5. Kitokiemis ryšiams tarp žmonių.

Kas turi tokių faktų, prašomi kaip galima greičiau pranešti, nurodant: Savo vardą, pavardę ir adresą, kartu su asmens vardu, pavarde ir adresu Lietuvoj ar tremtyje, kuriam neleidžiama išvykti, su kuriuo susirašinėjama, ir t.t.

Visi šie duomenys bus prijungti prie VLIKo memorandumo, prašant padėti pataisyti.

Visus duomenis siųsti šiuo adresu: ELTA, 1611 Connecticut Ave., N. W., Suite 2, Washington, D. C. 20009.

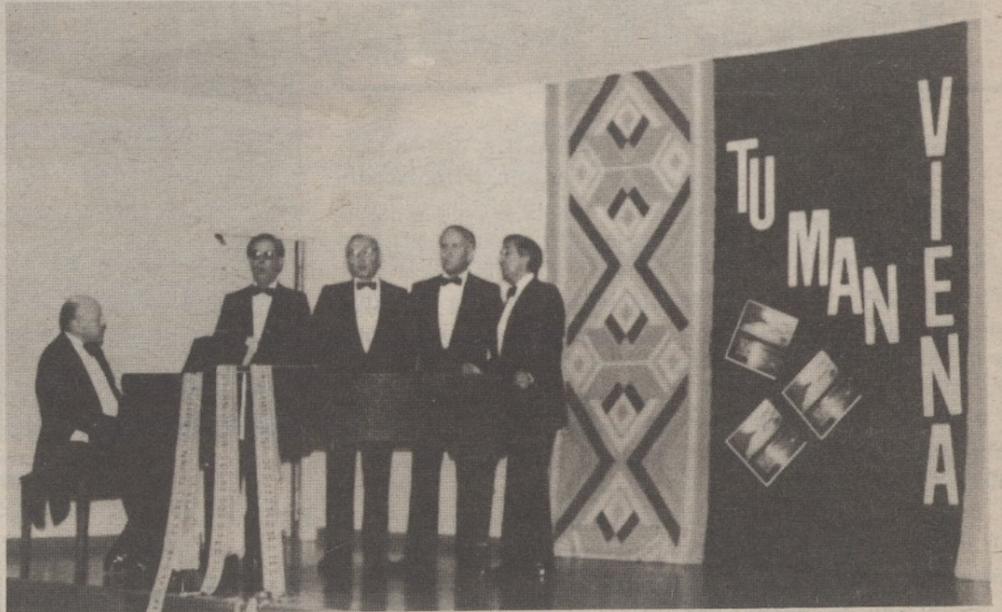
• **Sol. Reginai žymantai-Peters** susirgus, jos koncertas praeitą sekmadienį, vasario 9 d. (Los Angeles mieste) neįvyko. Koncerto rengėjai ALT S-gos Los Angeles skyriaus valdyba labai apgailestauja, kad dėl neparamatytos priežasties koncertą, kuriam buvo ilgai ruošta, turėjo atšaukti.

• **A. A. dipl. mišk. Mykolo Gurecko** šviesiam atminimui pagerbti, Irena Aleknavičienė, Elena ir Tadas Varankai iš Clarendon, Ill., paaukojo Dirvai 100 dol. Ačiū.

• **A. A. dipl. mišk. Mykolo Gurecko** atminimui pagerbti, Simas Augaitis, iš Watertown, Ct., atsiuntė Dirvai paremti 25 dol. Ačiū.

• **ALT S-gos nariams** vykstantiems į Sąjungos Seimą gegužės 24-26 d. d. Los Angeles, Calif., yra organizuojama kelionė lėktuvu iš Chicagos ir įvairių kitų vietų. Lėktuvų bilietus žymiai papiginta galima įsigyti iki vasario 19 d. kreipiantis į Amber Tra-

LOS ANGELES VYRŲ KVARTETAS ATVYKSTA Į CHICAGĄ

Los Angeles vyrų kvartetas su vadovu Aloyzu Jurgučiu.

**1986 m. vasario mėn. 23 d.,
sekmadienį, 3 val. p. p.**

**Jaunimo centro didžiojoje salėje
įvyks Los Angeles Vyrų Kvarteto**

KONCERTAS

PELNAS SKIRIAMAS LAIKRAŠČIUI DIRVAI PAREMTI.

Bilietai gaunami Vaznelių prekybos įstaigoje ir koncerto dieną prie įėjimo.

Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

Rengia **ALT S-GOS CHICAGOS
SKYRIAUS VALDYBA**

Mūsų šeimų brangiam draugui

MYKOLUI GURECKUI

mirus, reiškiamo gilią užuojautą jo žmonai

ELENAI ir sūnams ir kartu liūdime.

Devenių

Grigaičių

Vileišių šeimos

A. A.

MYKOLUI GURECKUI

mirus, žmonai ELENAI ir sūnams bei arti-

miesiems gilią užuojautą reiškia ir kartu

liūdi.

Birutė Paprockienė

vel Service, (Vida Jonušienė), 11745 Southwest Highway, Palos Heights, Illinois 60463. Tel. (312) 448-7420.

DIPL. MIŠK. MYKOLUI GURECKUI MIRUS

Nuo 1949 m. Waterburyj apsigyvenęs M. Gureckas su šeima buvo plačiai įsijungęs lietuvių visuomeninėn veiklon. Pradžioj padirbėjęs įmonėj ir miškų srityj, o vėliau įgyjęs patyrimą, Waterburyje įsteigė Cosmos Parcels siuntinių persiuntimo įstaigą, kuriai vadovavo ir nuoširdžiai pasitarnavo daugeliui lietuvių ir kitataučiams. Prieš porą metų uždarius tą įstaigą — laisvai poilsiaavo: mėgo grybauti, žuvažauti ir pakeliauti.

Prie Kalėdas su žmona Elena išvyko ilgesnėm atostogom į Kaliforniją pas savo sūnus Indrį ir Gintarą. Ten būdamas, pajutęs negalavimą, atsigulė ligoninėn, kur sausio 19 d. vidudienį suskaudus krūtinėj,

gydytojų akivaizdoje — užsimerkė amžinai.

Laidojimo apeigos Los Angeles įvyko sausio 28 d.

Waterburiečiai apgailestauja netekę tauraus patrioto, kuris visur dalyvaudavo ir paremdavo įvairių lietuvių veiklą darbu ir aukomis.

M. Gureckas buvo Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos skyriaus pirmininku, BALFo skyriaus pirminku, LB-nės ir "Ramo-vės" skyriaus nariu.

Žmonos pageidavimu ir Jo paties ankstyvesniu prastarimu, atėjus tokiai valandai, jei kas norėtų prisiminti, vieton gėlių skirti auką Lietuvos Nepriklausomybės Fondui, Dirvai, BALFui ar Kariui.

Numatoma, kad waterburiečiai velionį pagerbs žmonai sugrįžus namo.

A. Čampė

• **L. Kaulinis**, gyv. Philadelphijoje, Pa., įstojo į Vildies draugiją su 50 dol. įna-

šu, tuo prisidedamas prie Dirvos leidimo. Ačiū.

• **Simas Kašlionis**, St. Petersburg, Fl., Dirvos novelių konkursų nuolatinis mecenatas, atsiuntė 200 dol. paremti Dirvos premijuoto romano V. Alanto "Aušra Paliūnuose" išleidimą. Šis romanas buvo premijuotas 1984 m. Premijos (2,500 dol.), kuri buvo išmokėta autoriui V. Alantui, mecenatas yra Simas Kašlionis.

DARBAS LOS ANGELES, KALIFORNIJOJE

Ieškome lietuvis moters nuolatiniam darbui prižiūrėti dvi mergaites, gaminti maistą ir tvarkyti butą. Gera alga, maistas ir kambarys. Skambinti telefonu (213) 380-5117 arba rašyti: Box Darbas 2533 1/2 West 4th Street, Los Angeles, CA. 90057 U. S. A.